

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič
A Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3.—, večji inserati petič
vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODEUŠNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocanova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri post. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.851.

Nova francoska vlada

Senator Steeg je v minuli noči sestavil vlado republikanske koncentracije — Vlada je danes zaprisegla in se bo prihodnji teden predstavila zbornici

Pariz, 13. decembra. Čeprav je bila Steegova akcija sprva brezupna in se je splošno pričakovalo, da tudi on ne bo mogel sestaviti vlade, se je položaj sredi popolnoma izpremenil. Radikalni socialisti, ki so doslej s svojim odporom proti Tardieuju ovirali sestavo vlade, so revidirali svoje stališče ter se izjavili pripravljeni sodelovati tudi s Tardieujevo skupino. To je položaj Steega pri sestavi vlade zelo olajšalo. Steeg se je pozno v noč pogajal z zastopniki posameznih skupin ter je ob 2.20 zjutraj imel sestavljeno listo nove vlade. Še ponoči je odšel v Elysee ter predložil predsedniku republike ministrsko listo. Predsednik republike je listo takoj podpisal in novi ministri so bili že danes dopolnjeni zaprisoženi. Nova vlada je sestavljena takole:

Ministrski predsednik in minister za kolonije Theodore Steeg.
Notranje ministrstvo: Leygues, pravosodje: Cheron, zunanje zadeve: Briand, finance: Germain-Martin, proračun: Palmade, vojna: Barthou, vojna mornarica: Sarraut, javna dela: Daladier, prosveta: Chaumets, trgovina: Louchet, poljedelstvo: Victor Boret, delo: Grinda, penzije: Thoumyre, zrakoplovstvo: Painleve, trgovska mornarica: Danielou, pošte: Bonnet, socialna politika: Queuille. Po strankah so v novi vladi: 11 radi-

kalov, 3 centrumaši, 3 socialni republikanci, 1 neodvisen levičar, 5 radikalnih centrumašev, 5 levičarskih republikancev, 1 neodvisen in 1 zastopnik skupine Franklin-Bouillon. Izmed novih ministrov je 5 bivših ministrskih predsednikov, izmed vseh 18 pa jih je bilo 15 že enkrat ali večkrat ministrov. Iz bivše Tardieujeve vlade so ostali v novi vladi samo trije in sicer Cheron, Briand in Germain-Martin.

Nova vlada se bo v ponedeljek predstavila zbornici.

Današnji listi pozdravljajo uspeh Steega pri rešitvi vladne krize, podčrtavajujo, da bi lahko imela dolgotrajna kriza hude posledice na znotraj in zunaj. V ostalem pa nad sestavo vlade niso baš posebno navdušeni in ji prerokujejo usodo bivše Tardieujeve vlade.

Velika vohunska afera v Franciji

Francoske oblasti so izsledile široko razporedeno italijansko vohunsko organizacijo — Zablembo važnih vojaških dokumentov

Pariz, 13. decembra. Listi poročajo, da so prišle oblasti na sled velikopotezni italijanski vohunski organizaciji, katere odkritje je izzvalo zlasti v vojaških krogih veliko vznemirjenje. V Hyeresu so aretirali nekega sumljivega moža, ki se je potikal po svetu. Pri zaslišanju se je izdal za brezposelnega trgovskega potnika, pozneje za italijanskega političnega begunca, končno pa so ga razkrinkali kot nevarnega vohuna. V njegovem stanovanju so našli dokumente, iz katerih je razvidno, da je bil na čelu široko razporedene vohunske organizacije, ki se je zanimala zlasti za voja-

ke zadeve. Člani organizacije so iskali stikov z vojaškimi krogi. Aretiranec se je izgovarjal, da je vojaške dokumente, izsledene v njegovem stanovanju, našel v neki hotelski sobi. Med temi dokumenti je bil tudi načrt za obrambo toulonskega vojnega pristanišča proti zračnim napadom. Originalni dokument je shranjen na pristojnem mestu, toda vohuni so si pridobili točno kopijo. Našli so tudi več drugih važnih vojaških dokumentov. V zvezi s tem odkritjem je bilo izvršenih v raznih mestih Francije več aretacij.

Mussolini o sporazumu z Vatikanom

Debata v italijanskem parlamentu o opustitvi praznovanja 20. septembra — Odgovor Mussolinija na kritiko

Rim, 13. decembra. AA. Poslanec Garibaldi Ezio je v parlamentu kritiziral zakonski načrt, ki se žnjim ukinja praznik 20. septembra in ustanavlja nov praznik 11. februarja. Poslanec je odgovoril predsedniku vlade Mussoliniu z dolгим govorom. Poudarjal je politične dogodke, ki so priredili do zavzetja Rima l. 1870. Italijanske čete so sicer vdrle v mesto, a papež je mo gel vendarle nemoteno izvrševati svojo cerkveno in versko oblast. Nato je Mussolini navedel, kako je potekala razprava o tem vprašanju v zbornici in v senatu l. 1895, ko je bil 20. september proglašen za narodni praznik. Po svetovni vojni in po vzpostavitvi fašističnega režima je ta praznik postal brezpredmeten in navadna parada framonov sledil je naposled historični dogodek končne splate med Italijo in Vatikanom. S tem sporazumom se papež nepreklicno odrekla Rimu. Zato glejmo v 11. februarju, ki je dejal predsednik vlade, dejanje, ki priznava zakonito in pacifiščno

posest Rima, 20. september je pa ostal kot spomin na važen zgodovinski dogodek. Dokler bo Italija en narod in eno srce, bo Rim pripadal Italiji in Italija bo rimska. Govor predsednika vlade so poslanci sprejeli z velikim navdušenjem. Zbornica je nato odšla na božične praznike.

Italijanska gospodarska kriza

Rim, 13. decembra. AA. V senatu je minister za finance Mussoni imel dolg govor in razpravljaj o gospodarski in finančni krizi. Nato je pojasnil, kakšne ukrepe je fašistična vlada izdala, da izboljša javne finance in gospodarstvo. Vlada je proti vsaki novi obremenitvi in jo bo celo skušala s primernimi razsodnimi ukrepi olajšati s tem, da bodo znižani državni izdatki. S tem bo obenem znižan državni primanj-ljak, ki izhaja večinoma iz velikih izdatkov za vojaštvo in javna dela. Finančna politika vlade je odkritostna.

Ločitev Birme od Indije

Odgovor Macdonalda Churchillu na njegov govor proti pousušanju Indijcem

London, 13. decembra. AA. Odbor indijske konference, ki proučuje vprašanje Birme, je odobril poročilo svojega predsednika lorda Russella. Predloženo bo plenarni seji konference, ki bo najbrže v torek. Pododbor naproša angleško vlado, naj javno izjavi, da je princip ločitve Birme od ostale Indije sprejet. Nadalje izraža mnenje, da je treba varovati legitimne interese Indijcev in drugih manjšin. Končno omenja razna finančna in obrambna vprašanja, ki se imajo rešiti sporazumno med Birmo in indijsko vlado. Včeraj je zvezni pododbor odobril poročilo predsednika o raznih vprašanjih ki bo predloženo plenarnemu odboru konference. Predlogi poročila so zelo skrbno sestavljeni, vendar so le začasni. Vprašanja o oblasti in odgovornosti eksekutive so bila istotako predložena pododboru. Najbrže bo plenarna seja konference zahtevala od pododbora, naj poda o teh vprašanjih posebno poročilo.

London, 13. decembra. AA. Danes bo približno 30 muslimanskih in hindujskih delegatov na indijski konferenci posetilo Chequers, kjer bodo nadaljevali razgovore z ministrskim predsednikom Macdonaldom o spornih vprašanjih med muslimani in Hindijci.

Končno je Macdonald izrazil upanje, da je njegov vpliv v Indiji še vedno tako velik, da lahko pusti govoriti Churchill, kolikor hoče. Vendar pa mu svetuje, naj opusti v bodoče govore, ki lahko veliko škodijo sretnemu poteku indijske konference in ovirajo rešitev indijskega problema.

London, 13. decembra. AA. Danes bo približno 30 muslimanskih in hindujskih delegatov na indijski konferenci posetilo Chequers, kjer bodo nadaljevali razgovore z ministrskim predsednikom Macdonaldom o spornih vprašanjih med muslimani in Hindijci.

Vlom

na Gosposvetski cesti

Trgovcu Zalokariju so odnesli za 7000 Din čevljev.

Ljubljana, 13. dec.

Ko je prišla okrog pol 1. ponoči služkinja Antonija Gartner, stanujoča na Gosposvetski cesti 8. domov, je presenečena opazila, da so vrata niene sobe odprta. Zdelo se ji je, da je nekaj ni v redu, ker je pri odhodu vrata zaklenila. Zato je odšla pred kavarno Evropo, in pozvala službujočega stražnika Smolnikarja, naj gre pogledat, ker je bilo očitno vlomljeno.

Ko je Smolnikar prišel tja, je opazil, da je nekdo vplnil v poslovne prostore trgovca in čevljarja Alojzija Zalokarja. Vlomilec je prišel z dvorišča skozi predsobo, v kateri spi Gartnerjeva. Nato je s silo odprl stranska vrata trgovine in vdril v lokal, kjer se je zadržal najbrže dalje časa, ker je zbiral samo boljše blago. Čevljev slabše vrste se sploh ni dotaknil. Odsel je vseh kupil 10 parov goziter, dobro demačelo, od katerih je bil vsak par vreden najmanj 400 Din, in pa 8 parov nizkih čevljev boljše kakovosti. Koliko je prav za prav povzročil škode, še ni točno ugotov-

ljeno. Mojster sodi, da bo znašala škoda najmanj 7000 dinarjev.

Vse kaže, da so morale biti vlomilcu razmere v hiši dobro znane in da je tudi vedel, da Gartnerjeve ne bo doma. Policija domneva, da sta pri vladu sodelovala najmanj dva, ker je na dvorišču našla še prazno skatljjo. Bilo je očitno, da je prvi vlomilec drugemu izročal blago, ta ga je pa sproti odnašal skrivaj. Prav gotovo je tudi, da en sam ne bi mogel naenkrat odnesti toliko blaga. Vlom je moral biti izvršen nekoliko pred polnočjo.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Amsterdam 22.76. — Berlin 13.475. — Bruselj 789.26. — Budimpešta 989.04. — Curih 1095.9. — Dunaj 795.34. — London 274.36. — Newyork 56.365. — Pariz 222.03. — Praga 167.67. — Trst 295.78.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: Beograd 9.12625. — Pariz 20.2536. — London 25.03125. — Newyork 515.325. — Bruselj 72. — Milan 26.985. — Madrid 53.75. — Amsterdam 207.60. — Berlin 122.90. — Dunaj 72.55. — Sofija 3.735. — Praga 15.29. — Budimpešta 90.225. — Bukarešta 3.06.

REVOLUCIJA V SEVERNI ŠPANJI

V mestu Jaci v Pirenejih je izbruhnila revolucija pod vodstvom bivšega častnika Galena — Vlada je odposlala proti revolucionarjem vojaštvo

Hendaye, 13. decembra. Po poročilih iz Madrida je v mestu Jaca na meji pokrajine Huesca izbruhnila revolucija. Vse zveze med Jaco in Madridom so prekinjene. Kakor hitro so dosepele vesti o tej revoluciji, se je sestel ministrski svet k izredni seji.

Jaca leži na jugu Pirenejev ob železnici, ki vodi iz Madrida v Francijo.

Kakor poročajo iz Madrida, španska vlada priznava, da je izbruhnil v Jaci upor. Revolucionarno gibanje vodi bivši častnik kapetan Galen, ki je bil izključen iz armade l. 1926, ker je hotel vreči bombo proti vlaku, s katerim se je vozil španski kralj Alfonz iz Barcelone v Madrid.

Iz Saragose so odšli v Jaco 4 vlaki z zvestimi četami, da udušijo revolto. Letalski oddelki v Saragosi in v Madridu so prejeli nalog, naj bodo v stalni pripravljenosti. Vlada je snoči odredila listom v Madridu, da ne smejo poročati o poteku te revolucije.

Pariz, 13. decembra. »Matin« poroča iz Bordeauxa, da je izbruhnila na Španskem v bližini francoske meje revolucija. Vojaštvu se je pridružilo tudi prebivalstvo, vodstvo revolucije pa je v rokah uglednih madridskih politikov. Revolucija ima republikanski značaj in se naglo širi na druga mesta.

Pomen dr. Marinkovićevega poseta v Atenah

Odmev v pariških političnih in diplomatskih krogih — Novo ojačanje mirovne politike na Balkanu

Pariz, 13. decembra. Poset jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Marinkovića v Atenah je izzval v vseh mednarodnih političnih in diplomatskih krogih veliko pozornost. Izredne časti, ki so bile iskazane jugoslovenskemu zunanjemu ministru s strani grške vlade in grške javnosti, tolmačijo v diplomatskih krogih kot dokaz iskrenega prijateljstva med obema državama. Prisrčen sprejem, ki je bil prirejen dr. Marinkoviću in dejstvo, da namerava grški ministrski predsednik Venizelos v kratkem posetiti Beograd, smatrajo obenem za dokaz, da so neresnične in neosnovane vse domneve o srušanju nekake zveze med Grčijo, Turčijo in Bolgarijo, ki bi bila pod italijanskim vplivom in ki naj bi služila obkroževanju Jugoslavije s strani Italije. V diplomatskih krogih ne dvomijo, da je prišlo ob priliki poseta dr. Marinkovića v Atenah do važnih političnih konferenc, ki se nanašajo na bodočo politiko na Balkanu. Pisanje grških listov dokazuje, da se Grčija in Jugoslavija popolnoma strinjata v osnovnih načelih svoje zunanje

politike, ki stremi edino za ohranitev miru in stanja, ustvarjenega z mirovnimi pogodbami. Skupni interesi obeh držav narekujejo solidarni nastop v vseh mednarodnih zadevah, ki se tičejo neposredno Balkana. Zaradi tega smatrajo v diplomatskih krogih poset dr. Marinkovića v Atenah za važen mednarodni dogodek in za novo ojačanje mirovne politike na bližnjem vzhodu.

Grška odlikovanja

Atene, 13. decembra. AA. Grška vlada je odlikovala jugoslovenskega poslanika v Atenah dr. Jovana Vučkovića z redom Feniksa I. stopnje, direktorja Karovića in svetnika poslanstva Milana Jovanovića z istim redom II. stopnje, tajnika Kosto Pavlovića z istim redom IV. stopnje, jugoslovenskega vojaškega atašea v Atenah polkovnika Majstrovića z redom sv. Odršenika III. stopnje, šefa kabineta ministra zunanjih zadev Božo Kovačevića z redom sv. Odršenika III. stopnje, tajnika poslanstva dr. Jovanovića z istim redom IV. stopnje in urednika Miloja Sokića, urednika »Pravdec z redom sv. Odršenika III. stopnje.

Milijonske poneverbe pri grški narodni banki

Načelnik deviznega oddelka je poneveril za 50 milijonov vrednostnih papirjev ter jih prodal na borzi

Atene, 13. decembra. Mnogo prahu vzbujajo v grških gospodarskih krogih poneverbe, ki so bile odkrite pri grški Narodni banki. Preiskava je ugotovila, da je zagrešil poneverbe načelnik deviznega oddelka Panajapopulos. Možakar je vrednostne papirje, ki so služili kot podlaga za izdane bankovce, prodajal borznim agentom, ki so delali z

njimi sijajne kupčije. Nihče ni sumil, da so ti papirji poneverjeni. Panajapopulos je bil v gospodarskih krogih zelo ugledna oseba in nikomur se ni niti sanjalo, da spadajo njegove borzne kupčije pod kazenski zakon. Dosedanja preiskava je ugotovila, da gre za defraudacijo v znesku 50 milijonov frankov. Defraudanta so aretirali.

Carinska pogajanja Madžarske in CSR

Budimpešta, 13. decembra. AA. Madžarska vlada je pristala na predlog češkoslovaške vlade, da pošlje v Prago svoje delegate za pogajanja o ureditvi medsebojnih trgovskih odnosov. Madžarska delegacija je snoči odpotovala v Prago.

Ameriško posojilo Madžarski

Budimpešta, 13. decembra. AA. Na snočnji seji ministrskega sveta je poročal minister za finance dr. Weckerle, da je zagotovljeno na ameriškem kreditu 15 milijonov pengov (150 milijonov Din), ki se bo z ostanom užigalene posojila porabilo za posojila prezaolženim kmetom, da se mali kmetje rešijo bremen, ki jih teže. Ostanek užigalene posojila znaša 12 in pol milijona pengov (125 milijonov Din). Obenem je bilo ne seji javljeno, la je minister za pravosodje izdelal nov zakonski načrt o kartelih ki bo prihodnje dni predložen parlamentu.

Popoln prelom med kraljem Karolom in njegovo ženo

Pariz, 13. decembra. AA. Poročajo, bo žena rumunskega kralja Karola zapustila Bukarešto in se najbrže vrne nikoli več. Najprej odpotuje v Bordighero v Italijo in od tam v Pariz, kjer bo prebila božične praznike. Oficijozni krogi trdijo, da potuje k nekemu znamenitemu okulistu v Parizu. Na drugi strani se širi verzija, da se je princesa Helena definitivno ločila od Karola, ki je izrazil željo, naj princesa še pred božičem odpotuje v inozemstvo. V Parizu že pripravljajo stanovanje zanjo, ker se bo tamkaj trajno naselila.

Poostritev tiskovnega zakona v Rumuniji

Bukarešta, 13. decembra. Včeraj je predložil v senatu predlog za znatno poostreitev razpravnega reda pri tiskovnih deliktih senator Boila intimen prijatelj bivšega ministrskega predsednika Mania. Načrt določa, naj se v primeru tožbe za odškodnino zaradi tiskovnega delikta obtožencu pri vložitvi tožbe zapleni premoženje do višine zahtevane odškodnine. Ta predlog je izzval splošno pozornost.

Slovo mojstra dr. Aljehina

Izlet na Bled, sprejem pri banu, brzoturnir, banket, odhod v Maribor

Ljubljana, 13. decembra. Včeraj je bil drugi dan dr. Aljehinovega izleta med nami. Dopoldne se je odlični gost odpeljal na Bled, popoldne se je pa vrnil v Ljubljano, kjer ga je ob 17. sprejel ban dr. Marušić, nato pa podban dr. Pirkmajer. Z banske uprave se je dr. Aljehin odpeljal na magistrat, od tam pa v Kazino, kjer je nastopil na brzoturnirju. Rezultate in podrobnosti brzega turnirja je priobčilo že današnje »Jutro«. Senzacija večera je bila Pirčeva zmaga nad dr. Aljehinom, istotako je pa tudi prisotnost zmagala Milana Vidmarja ml. nad Pircem. Vsega skupaj so odigrali 7 kol, končni rezultat pa je bil, da sta dr. Aljehin in Pirč delila prvo mesto, ker sta dosegla oba po 6 točk. Njima je sledil Milan Vidmar ml. s 5, Rupnik s 4 in pol, Ciril Vidmar z 2 in pol ter Gabrovšek in Furlani Ludvik z 1 točko.

Partija dr. Vidmar - Dr. Aljehin

Po brzem turnirju sta odigrala velempojstru dr. Vidmar in dr. Aljehin brzo partijo. Vsako 15. sekundo je morala biti izvršena poteza. Partijo prinašamo v celoti, odigrala sta jo takole:

dr. Vidmar	dr. Aljehin
e4	e5
Sf3	Sc6
Lb5	a6
La4	d6
Lc6+	bc6
d4	f6
Le3	Le6
Sbd2	g6
De2	Sh6
h3	Sf7
Sc4	Le7
Sc5	Dd7
c4	Sd8
Lh6	Sf7
Le3	Sd8

Po nadaljni trikratni isti potezi je sledil remis.

Banket na čast dr. Aljehina

Ob 21. se je vršil v glavni kazinski dvorani pri pogrnjenih mizah banket, katerega so se udeležili vabljeni gostje med njimi najodličnejši predstavniki naše javnosti. Pozdravni nagovor je imel dr. Egon Stare, ki je uvodoma predlagal, da se Nj. Vel. kralju pošlje udanostna brožavka. Godba radiokorkestra je zaigrala državno himno, potem je pa dr. Stare toplo pozdravil navzočega podbana dr. Pirkmajerja kot zastopnika banske uprave, dr. Bohinca kot zastopnika mestne občine, rektorja univerze prof. dr. Šerka, številne zastopnike ruske kolonije, med katerimi smo opazili univ. prof. dr. Bubnova, univ. prof. Jasinskega in druge. Banketa so se udeležili tudi veleindustrialec Bonač, inž. Suklje, bivši minister N. Zupančič itd. Dr. Stare je povdarjal, da je Ljubljana že

večkrat sprejela v svoji sredini odlične šahovske mojstre, tako Spielmanna pred vojno, po vojni pa Miesesa in dr. Laskerja, najbolj pa jo je gotovo vzradostil prihod svetovnega prvaka dr. Aljehina, kar bo zapisano z zlatimi črkami v zgodovini našega šaha. Govornik je izrekel dragemu gostu pristočno dobrodošlico in kratko omenil njegovo biografijo. Zaključil je svoj govor s citatom Oton Zupančičeve »Velikonočne epistole sinu«, katere zadnji verz se glasi:

»Važen je južni, severni tečaj,
Amundsen, Nansen, Scott... važno,
kdo bo zmagal
na Semmeringu, Vidmar ali Aljehin.
To, sinko moj — je važno — vse drugo
je od muke!
Vsi navzoči so dvignili čaše in rapili prvakom šahistov.

Po kratkem odmoru, v katerem so gostom postregli z izbornimi jedili iz domačih kuhinj g. Krapeša, je povzel besedo g. podban dr. Pirkmajer, ki je toplo pozdravil odličnega gosta, želel, da bi odnesel kar najboljše spomine iz Ljubljane. Aljehinov prihod smatra za dokaz pozorne pozornosti naši državi. V imenu mesta je pozdravil gosta dr. Bohinca, nato je pa spregovoril dr. Milan Vidmar, ki je uvodoma povdarjal, da se je pred 22 leti na šahovskem turnirju v Petrogradu seznanil z mladim šahistom dr. Aljehinom. Bil je poln ognja in mladostnega zanosa in slutil je že takrat v njem bodočega mojstra. Z Aljehinom se je sestel že na raznih turnirjih in postala sta najboljša prijatelja, kajti veže ju tudi slovensko bratstvo. Povsod, kjer je bil, je videl, da sprejemajo odlične šahiste gostoljubno in zato je bila tudi naša dolžnost, da se oddolžimo dr. Aljehinu. V nadaljnjem govoru je dr. Vidmar omenjal, da mora tudi Jugoslavija prirediti večji mednarodni šahovski turnir, tako velik, da se ga bo lahko udeležili tudi dr. Aljehin. Turnir bo treba omogočiti, prirediti naj se pa na Bledu.

Za dr. Vidmarjem so govorili še doc. profesor dr. Bubnov, savezni tajnik gosp. Magdič in ga. Terezina Jenkova. Ga. Cortaperaria je zapela na banketu več kmetičnih pesmi. Za vse pozdrave in izkazane mu simpatije se je dr. Aljehin zahvalil v ručini, povdarjajoč, da je jugoslovanski šah na visoki stopnji, da pričakoval takega odpora naših šahistov in da imamo tako odličnih šahovskih navzočih, da se nam obeta v tem pogledu lepa bodočnost. Okrog polnoči je bil banket zaključen.

Odhod

Ob 12.03 se je dr. Aljehin odpeljal iz Ljubljane v Maribor. Z njim sta se odpeljala mojster Pirc in savezni tajnik Magdič. Na kolodvoru so se od odličnega gosta poslovili ljubljanski šahisti in predstavniki naše javnosti.

Besedo imajo naši čitatelji

Še enkrat

Dunajska cesta

Nedavno je pozival mestni magistrat vsakogar, ki bi ga brezobzirni šofer obrizgal z blatom, naj se pritoži, odnosno ovadi dotičnega šoferja. V torek bi si bil pa mogel ogledati mojo ženo sicer ne kot v solni steber okamenelo Lotovo ženo, pač pa kot blatni steber, v katerega jo je izpremenil šofer mest. avtomobila, ki je ob 6.45 divjal proti Posavju. Da ni imela moja žena sivo melirane, za blato precej neobčutljivega plašča in klobuka, bi ga bil sigurno poslal maloželesniški družbi v znamenje za novega. Toliko se piše in govori o higijeni, tu pa se brizga ljudem in tudi otrokom, če nimajo ust hermetično zaprtih, bacilosno blato direktno v usta.

Že dve leti nam obetajo kakor nebojčeni decij valjanje na novo nasute Dunajske ceste, a čas mineva, ne da bi se za to tolikani obljubljeno prometno žilo, ki nas tako tesno veže z inozemstvom, sploh kaj storilo. Dočim čujemo dan za dnem o vseh mogočih cestah in ulicah tudi na periferiji mesta, da jih tlakujejo ali asfaltirajo, kar ondodnim prebivalcem kot davkoplačevalcem kot njihovo pravico od srca privoščimo, in v sredini mesta malo da ne znažijo ceste že z gobami, se za skrajno zanemarljivo Dunajsko cesto nihče ne pobriga.

Stalni izgovor je sicer bodoča regulacija iste, Pa pustite jo v tem pogledu ravno, kakor je bila in je in ne delajte s težkimi milijoni, ki jih sploh niti ne nimamo, klavcev, ki jih v vsaki zakotni vasi po možnosti odpravljajo.

Lepo je sicer iurare in verba magistri, toda vsej svoji razsodnosti se kljub temu ni treba odreci. Poskrbite, da se premikanje vakov preloži proti Zeleni jami, kjer ne zadržuje prometa, pa bo situacija precej slična oni na Gosposvetski, oziroma Celovški cesti.

Če si hočeš ustvariti mnenje o redu in snagi v kakšni hiši, si je ne boš ogledal v sprejemnici, temveč na gotovem kraju in imel boš zanesljivo sodbo. Tudi zato ne bo lepo zlikani mali center mesta nobenega tučja, ki prihaja tja preko mestne periferije, premočel, da smo, kakor si domišljamo, že vlemesto. Na mitnici na Dunajski cesti se pri pobiranju mestne tlarine za avtomobile od tujece nešteto sliši: »Was, für so eine elendige D...kstrasse soll ich auch noch zahlen?«

Da je mizerija še tem večja, švigajo po hodnikih venomer nešteti, večinoma brez-

obzirni kolesarji — ponoči dobra polovica procentov brez luči — ki ogrožajo naše zdravje in varnost.

Zato prosimo kot enakopravni davkoplačevalci da se spravi Dunajska cesta vendar enkrat v njenemu prometu odgovarjajoče stanje in da se kolesarjenje po pešpoti do mestne meje kratkoma preprovo.

Kristofeljčan za vse druge.

Nove orgle v škofji Loki

Te dni raznaša po mestu okrog davkoplačevalcev mestni stražnik poštno položnice mestnega župnega urada v Škofji Loki z označeno vsoto, ki naj jo vsak plača za nove cerkvene orgle.

Vprašamo mestni župni urad, kdo mu je dovolil, da razpošilja, oziroma da predpisuje, koliko mora vsak davkoplačevalec prispevati k novim orglam? Pove naj nam pa tudi, od kdaj je mestni stražnik nastavljen za mežnarja ali faroveškega hlapca.

Kolikor nam je znano, ni mestni občinski odbor nikdar sklepal o tem in tudi ni nikdar pooblastil nikogar, da bi pri konkurenčni obravnavi smel v njegovem imenu glasovati za nabavo novih orgel na račun davkoplačevalcev. Mnenja smo, da je bila vsa stvar pri konkurenčni obravnavi narejena kar pod roko na ljubo par osebam, ki nimajo sedaj drugega dela, kot da iztisakajo denar za razne namene.

Nimamo nič proti temu, če hoče cerkvena uprava nabaviti nove orgle, ugovarjamo pa proti temu, da bi se stroški — če tudi le delno — naložili na rame davkoplačevalcev. Mesto Škofja Loka ima sedaj dovolj drugega nujnega dela in stroškov kot so nove cerkvene orgle. Te lahko pričakajo še par let. Če jih pa hočete imeti na vsak način, naj jih plača cerkvena uprava ali naj se jih plača iz deleža po pokojnem g. Klobovsu. Če bi pa ne bilo tega zadosti, naj se odprda nekoliko cerkvenega sveta ali naj se pa pobira vstopnina k cerkvenim opravilom, kadar bodo bučale nove orgle. Odločno pa protestiramo davkoplačevalci, da bi se račun novih orgel naprtil na rame davkoplačevalcev.

Kot v zasmeh ali protitužni položnicam nam je isti urad poslal zeleno vabilo na »Dan dobrega tiska« s pozivom, da sme v vsako krščansko hišo le dober tisk, kot so n. pr. »Slovenec«, »Domoljub« itd. Na osebno vabilo g. župnika Podbevška pa sporočamo g. župniku, da naj nikar ne razvema strasti, katere so njegovi

predhodniki po pokojnem g. Sinkovcu komaj nekoliko ublažili. Danes so drugi časi, za nami je 6. januar in komur ni prav, lahko gre tja, kjer so take stvari še dovoljene.

Se nekaj! V četrtek smo se namreč čudili, ko je mestni stražnik po mestu bobnal in razglašal poziv za »Slovenca« in »dober tisk«. Bobnanje stane baje le 10 Din in ker bi se gotovo tudi drugi radi poslužili te originalne reklame, prosimo županstvo, naj nas obvesti, če sprejme tudi poziv na naročanje listov, ki se ne tiskajo v Jugoslovanski tiskarni. Razen z razglasom nas je pa mestni župnik g. Podbevšek razveselil tudi s pismom, kjer nas vabi na »dan dobrega tiska« in opozarja na »nevarnost takozvanega nevtralnega tiska«. Tako na primer pravi g. župnik v svoji poslanici.

»V današnjem času skoro nič več ne mislimo z lastno pametjo, ampak tako, kakor narekuje časopisje, ki ga stalno beremo«. Tega pa vendar ni bilo treba praviti, saj že davno vemo in se tudi pozna.

Več davkoplačevalcev.

Modna revija Atene
danes ob 20. uri zvečer
VELIKA DVORANA UNION

„Koga pa že spet?“

O maslu v ruti in šahovskem mojstru, ki so ga hoteli vsi premagati

Ljubljana, 13. decembra. V Ljubljani je vedno dovolj senzacij in »heca«, nikar se ne bojte. In to je povsem prav, saj ne moremo živeti brez komedij in končno pa je to tudi vse, kar imamo. Kot je rekel, recimo Ribničan, ko mu je osel poginil. — To je vse, kar sem imel, sedaj mi niti več nihče ne more poginiti. Ker smo pa že pri tem, je treba povedati, da humor pri nas kljub dobrih ali slabim časom — izumira. Navajeni smo po časopisju na tiste rubrike, ki so s tako gorečnostjo mrcvarile vse vrste grehov s kugami in grizami vred, da je res zabavno, celo smešno, če ima človek dober žolodec. Saj veste, kako je. Dandanes pride vsaka figa v časopisje. Temu se menda pravi kulturni pojav. Vse je postalo javno, nekako tako, kot so javna stranišča in njihov smrad — vsaj pri nas — ljudje imajo pač besedo, to je demokracija; zato pa je človek kar žalosten in obupan, če hoče biti temu drugače in če ni več nikogar, ki bi nas vprašal, kaj pravimo k temu, če ga na pr. ščiplje po trebuhu.

No, navsezadnje pa je to tudi imeniten »heca«, vidite vedno imamo kaj za lažjo prebavo. In seveda moramo tudi take stvari beležiti kot vestni kronisti — v svoji veliki kroniki. Tako je, nič ne poma, nobena stvar ne more uti dolgim jezikom. O marsikaj vemo... Se celo tišto o maslu na trgu. Saj veste, maslo pride prej ali slej na dan. No, pa naj bo mi mogrede.

Torej tam pod lemenatom so Škofjelčanke — tako sitne, da se jim kar flitn zdi. Pa recite, da to ni sitnost! Prinese neka kmetica Škofjelčanki maslo v naglavni ruti, ker kupčija je kupčija. Ampak kdo popiše grozo Škofjelčanke, ki jo je navdala ob pogledu na ruto!

— Jedeta na, buh se vas vendar usmil! Koga bi pa b'lo, če bi videl kak gespod dol skoz oken! In če pride dohtar Rus! Joj, joj! se je zgrazala Ločanka.

Kmetica pa je maslo lepo mirno iztresla iz rute, nato pa se ruto skrbno z veliko slastjo polizala z dolgim lopatastim jezikom.

— Kreštes, mat', koga pa počnete! Saj lahko pride vse skupi v časopise! je sklepal roke Ločanka.

Vidite, in je prišlo. S tem hočemo le reči, da pride vsako maslo na dan, zato ne prezmemo tudi drugih, še mnogo bolj žalostnih ali mastnih zadevščin.

Ne smete pa misliti, da se omejujemo le na maslo. So še druge senzacije, o katerih sicer poročamo v drugih rubrikah, ampak o senzacijah je treba povedati vse od vseh strani. Pravi se namreč, da beseda ni konj — osel menda tudi ne — zato se mešetarjem ne bomo zamerili. (Kdo pa dandanes ni mešetar?) Beseda pa je zaenkrat o senzacijah. Pa boste rekli: Koga pa že spet?

Če bi drugoga ne bilo, je že to dovolj, kako smo šahirali z Aljehinom. Najbrž se ne veste, da smo hoteli vsi namlatiti tega vrazjega Rusa — in kako se nam je potem to obneslo, odnosno nas spodneslo. Da, prednočnim bi jih morali videti, kako so se pridušali naši možakarji, češ, da so naredili samo po eno nepremišljeno potezo — malo je manjkalo, pa bi bil mat! Ampak je tudi vse manjkalo. Neki igralec je tudi pustil šahovnico z Aljehinom in s slavo vred ter jo popihal na vse krače v Zvezdo pod kostanje. Zlobneži so dejali, da se teče obešat.

In, junaški možakarji, kako so se bahali doma svojim ženicam! Ubogi Aljehin! Pobit je bil do zadnje dlake, 35 jih je igralo in vsak ga je najmanj trikrat potolkel. To se pravi, občinstvo je še mnogo bolj iznajdljivo kot — novinarji z vsemi pompoznijsimi rubrikami in trobentami, ki bruhajo ogenj, zveplo in še vse drugo.

Velik dogodek, da, senzacija je bila. Neznansko se nas je dojnilo. To se pravi vsa predmestja so bila polna Aljehina in šaha. Fantalini v Trnovem so si dopovedovali, kaj in kakšen je šah. Dognali so, da je nekaj podobnega kot balinanje in da na koncu igre štejejo točke in prazne litre. In so jih baje res praznili in se sedaj premagani junaki izgovarjajo tudi na litre.

Poleg takih in podobnih senzacij pa ne manjka tudi resnih, odnosno takozvanih strogo kulturnih dogodkov, kajti Ljubljana je kulturna, četudi mi nismo preveč dovezetni za resne dogodivščine. Samo pomislite, če stoji moderen poet pred nas — imamo isti občutek, kot tedaj ko je stopil pred nas prof. Strohschneider in je

Druga plat zvona

Pri dopisu pod tem naslovom se je nehotelo vrnila neljuba pomota in bi se imelo glasiti v zadnjem stavku na mesto pokvarjena »nepokvarljiva« železna posoda.

Ta popravek je sicer skoraj odveč, ker je samo ob sebi razumljivo, da ne bo nihče prodajal na trgu pokvarjene posode, ker bi ne našel kupca zanjo. Sploh pa predmetni dopis ni imel namena nikogar žaliti. Edini namen je pač bil na prejšnji tozadevni članek odgovoriti in izraziti dejansko stanje oziroma nezadovoljstvo (zaradi opisanih nedostakov) o predkazanim prostorom. To je pač lahko uvidel vsak nepristranski čitatelj — kakor tudi dejstvo — da ni bilo v tem članku pisano, da škodujeta prepri in mraz mlečnim izdelkom — temveč prah in golobij pozdravi — občutno pa mraz in prepri ubogim prodajalcem, ki zavidajo gospoda prodajalca emajlirane posode zaradi njegovega trdnega zdravia, ko je toliko let na tem kraju brez škoda na zdravju izvrševal svojo obrt.

Prosimo ga, da se kar najbolj potrudi, da mu bo zopet odkazan, ta tako priljubljeni — ledeni prostor — zanj bo potem sigurno dobro, nam boljše — in vsi bomo za dovoljni.

Bomo videli — so dejali slepci!

Mlekarice

UJU ne sme pozabiti na naše Prekmurje, na Belo krajino — Gorjansko itd. Povsod — radi slišali!

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 13. decembra 1930, katoličani: Lucija, pravoslavni: 30. novembra, Andrija.

Jutri: Nedelja, 14. novembra, 3. adventna, pravoslavni: 1. decembra Naum.

DANASNJE PRIREDITVE

Drama: Serija A — 000001.
Opera: La Bohème.
Kino Matica: 3 + 1 = 2.
Kino Ljubljanski dvor: Osveta (Dolores del Rio).

Kino Ideal: Dekle na križu.
Modna revija Atene ob 20. v Unionu.
Predavanje v društvi Soča ob 21.

PRIREDITVE V NEDELJO
Drama: Ob 15. Utopljenca, ob 20. Gospa ministrica.

Opera: ob 15. Hasanaginica.
Kino Matica: 3 in 1 je 2.
Kino Ljubljanski dvor: Osveta.
Kino Ideal: Dekle na križu.

Lutkovno gledališče Lj. Sokola ob 16. v Narodnem domu.

Nogometna tekma Ilirija: Rapid na igrišču Ilirije.

DEŽURNE LEKARNE

Danes in jutri: Piccoli, Dunajska cesta, Bakarčič, Sv. Jakoba trg.

Zanimivo zimsko-sportno predavanje

Predavanj imamo zadnje čase v Ljubljani toliko, da človek včasih res ne ve, kam bi se odločil. V tem bo najbrž tudi glavni vzrok, da obisk ni vedno zadovoljiv. Celo planinska predavanja ki so se vršila prejšnja leta večinoma v unionski dvorani in so privlačila vedno lepo število poslušalcev, niso več tako zelo privlačna. Anarhijo ki vlada zdaj v pogledu predavanj, bi bilo treba odpraviti in uvesti nekakšen sistem, sicer prireditelji ne morejo priti na svoj račun.

Snoči je priredil naš aginji TK »Skala« v dvorani Delavske zbornice predavanje tudi v naši državi dobro znanega dunajskega alpinista Karla Koraneka, ki je predaval o velikonočnih dnevih na Korošici. Predno je začel predavati, se je opravičil, da mu je nekdo izmaknil 24 najboljših slik in da je močno prehlajen tako, da predavanje ne bo tako, kakršno je bilo zasnovano. Navzlic temu so bili pa poslušalci s Koranekom predvajanjem izredno zadovoljni, saj spada ta simpatični alpinist med one redke predavatelje, ki znajo držati avditorij od začetka do konca v tolikšni napetosti, da se pač nihče ne more dolgočastiti. Predavatelj je nas popeljal v romantično kraljestvo Kamniških planin in nam pokazal na svojih krasnih skiptičnih slikah divne zimske prizore s Korošice, Ojstrice, Velike planine in drugih vrhov, kamor se je napotil z večjo družbo naših in hrvatskih alpinistov med letošnjimi velikonočnimi prazniki. Človek bi mislil, da ob veliki noči ne more več biti zime, posebno če je tako pozna, kakor je bila letos. Toda g. Koranek je nam povedal in pokazal, da je v kraljestvu gora ob tem času še prava zimska romantika in da najdejo zlasti smučarji tam vse, kar je potrebno za njihov prekrasni sport. Videli smo divne naravne posnetke, ki se vtisnejo človeku globoko v spomin. Zanimivo predavanje je bilo prečeno s pripovedovanjem veselih dogodivščin in tudi na skiptičnih slikah smo videli več prizorov, ki se jim mora človek od srca nasmejati.

Poslušalci so se zahvalili predavatelju za trud z navdušenim aplavzom. Škoda le, da poset ni bil tak, kakršnega so prireditelji po pravici pričakovali glede na zanimivo stvarno predavanje in pa na predavatelja samega.

Lepa odvetnica

Lepa gospodična Solange Moclaire, hči znanega kirurga in odvetnica v Parizu, je postala žrtev prometne nesreče: povozil jo je nepraviden avtomobilist. Poskodba so bile neznatne in je mlada žena kmalu okrevala, a vendar je odnesla na levem udu 4 cm dolgo brazgotino Ponesrečenku je zahtevala 100.000 frankov odškodnine, ker je za brazgotino po njenem mnenju zelo zmanjšala njene izgledne prihodnosti. Pritožba izjavja: »Pri odvetnikih moškega spola odloča uspeh duhovit, izrazit obraz, a pri ženskih odvetnikih je vse odvisno od lepe zunanosti.« Sodnija je načelno ugodila tožbi, zahtevala pa je od medicinskih izvedencev oceno povzročene »zmanjšane delovne zmoglosti«.

V šoli.

— Zivali ne smemo poljubljati. Kar pomislite na papagajsko bolezen. Je znan komu tak primer?

— Meni, gospod učitelj, — se oglasi Janezek. — Moja teta je imela papigo, vedno jo je poljubljala in zdaj je poginila.

Kaznovana.

— Praviš, da se je tvoja zaročka z Elzo razdrla?

— Da, preveč je dišala po tobaku, ko sem jo poljubil.

— Jaz sem pa mislil, da ne kadi.

— Saj tudi ne kadi in baš zato bi ne smela dišati po tobaku.

Misijonar na Kitajskem

— Nisi storil nobenega greha, dragi sin?

— Prav nobenega, duhovni oče.

— Jaz sem te pa dobro videl, kako si stal davi pred avtomobilom nekake Evropejke in ga poželjivo ogledoval. Ali ga nisi hotel ukrasti?

— Kaj še, gospod! Toda vaša ideja je imenitna, zapomnil si jo bom.

Naravni zakoni in naši računi

Tudi inženjer-statik ne sme biti le brezčuten stroj

Ljubljana, 13. decembra. V današnji dobi — v dobi tehnike — ko se je produkt materialističnega spoznavanja življenja — mehanizem za razmahnil skoraj nad človeka, ko triumfirajo harmonija mehanizma, stroj, tehnika — so postala temena vprašanja aktualna in zato tudi zanimiva. Zaradi tega so predavanja kot je snovenje univ. prot. dr. Kislja, vredna zanimanja tudi širše javnosti in ne le strokovnjakov. Gospod predavatelj nam je v svojih zanimivih izjavah predvsem pokazal, kako so lahko rezultati popolnoma pravih statičnih računov za zgradbe napadni, ker teoretične formule se ne dajo nikdar popolnoma vtesniti v sklad s prakso. Dejal je:

Pri študiju umetnostne zgodovine naletemo na zelo stare zgradbe, ki imponirajo ne samo sodobnemu arhitektu-umetniku, temveč tudi inženjerju-statiku računarju.

Staroegipčanske zgradbe, grške in rimske antične palače in renesansa se očitujejo v nešteti objektih, ki presenečajo ne le s svojo umetniško silo, temveč tudi s svojimi smelnimi in statično praviimi konstrukcijami.

Podoben je med antičnimi zgradbami sistema šibkih stebrov s horizontalnimi arhitravi in modernimi železobetonskimi zgradbami z vertikalnimi vitkimi stebri in horizontalnimi prekladami.

Kupolo katedrale Petra v Rimu lahko stavimo v paralelo z najmodnejšo velškansko železobetonsko kupolo slavnostne dvorane v Vratislavi (Breslau). Ogromne gotične cerkve na Francoskem, v Nemčiji, Vidova v Pragi, Stefana na Dunaju s svojimi vitkimi in visokimi večinoma s kamnom sezidanimi stolpi — so zelo podobni sodobnim železobetonskim nebotičnikom.

A čim večja je sklenjenost na eni strani, tem večja je razlika na drugi in sicer prav za prav v samem bistvu: stare zgradbe so gradili brez vseh računov, dočim gradimo dandanes vse zgradbe le na podlagi predpisov, preciznih statičnih proračunov, katerih stari mojstri niso poznali. Stari mojstri so gradili po statični meri. To se pravi, da so bili njihovi osnutki neke vrste umetnine v arhitektonskem in statičnem pogledu obenem, bili so arhitekti in inženjerji obenem in oboje po čutih, ne po računih. Zili so statični in arhitektonski čut v harmonično

celoto — umetnine, ki jih obduujemo še dandanes — mi, suhi računarji.

Današnja doba je kapitalistična, vsak teži za tem, da svoj kapital bolje vložijo, zato se tudi zahteva od arhitekta za malo denarja mnogo muzike. In zato se tudi opaža vsepovsodno stremenje bolj izkoristiti denar: pristni material nadomestujemo s cenejšimi imitacijami in vsako stavbo konstruiramo preračunavomo največ le zaradi tega tako natančno, da bi bila cenejša, do skrajnosti izrabljena. Zato toliko statičnih proračunov. Stremimo v prvi vrsti za gradbenim sistemom, po katerem bi se dalo z malo količino ohraniti s čim manjšo vrednostjo materiala zgraditi tem bolj razsežnejše zgradbe, to je zgradbe, ki imajo kar največ kubature za mali denar. Glede na ekonomijo zgradb. obrestovanje investiranega kapitala je to seve umljivo in pravilno; gospodarsko-socialni momenti nas silijo k racionalnemu izkoriščanju gradbenih konstrukcij. Zato moramo tudi revidirati naše statične predpise, prilagoditi jih stvarnosti. Zšli pa smo v nevaren ekstrem; dandanes je že mnogo gradbenih inženjerjev in arhitektov, ki se držijo gradbenih predpisov strogo kot paragrafov. Računajo le po formulah, ki so se jih naučili po šolah ali jih pobrali pri raznih tozadevnih avtorjih ali so jih sami »pogruhtali«, suhi predpis postaja nekaj evangelija, statični čut je posttranska stvar. Če je račun pravilen, se jim zdi vse pravilno. Toda od statika se mora zahtevati tudi da zna tudi presojati svoje račune ali sta računski metoda in supozicija statičnega proračuna pravilna.

Nato je predavatelj s praktičnimi primeri dokazal nekoliko pomanjkljivosti gradbenih statičnih predpisov, ki so zdaj v veljavi. Praksa kaže, da mora vsa teorija izvirati iz nje. Kar se pri konstruiranju pregreši zoper naravne zakone, to se v konstrukciji slejkoprej pokaže za pogrešno. Narava se ne pusti goljufati. Predpisi vse premalo upoštevajo naravne zakone, zato jih moramo revidirati. Statični čut je mnogokrat celo bolj od predpisov, zato ga ne smemo omalovaževati in večkrat nimamo za razne primere potrebnih predpisov, ki jih moramo zaradi tega presojati po statičnem čutu. Tudi za presojo predpisov nam je ta čut nujno potreben.

Skratka, inženjer-statik ne sme biti le brezčuten stroj.

Tudi jaz sem mnenja, da madina do 18. leta ne bi smela imeti dostopa na parket. Posebno dijakinje ne. Kajti ta zabava sega preglbokoko v noč. Zl. aj ima revež velikega »mačka«, v šoli se mu nič ne ljubi, največkrat pa rad ostane doma »bolan«. Taki plesni mojstri navadno niso med najboljšimi dijaki, sicer krivi so zopet gospodje profesorji, češ, ta ima protekcijo, mene ima pa na »piki«. Zakaj vse to? Popoldne gre vsak rad malo na zrak, zvečer pa revež časa nima, kdo bo šel pa plesat namesto njega. Zjutraj je pa tako pusto učiti se, posebno če človek »kroka«. Ah, kdo se bo še učil, saj me še sprašal ne bo. Ob trimesečju pa nosi domov s težkim srcem »po krivici dobljene faife«.

Pa kaj hočeš, ples je blizu, na vseh koncih, pa še plačati le treba. (Mi, ki imamo!) Šola pa tolk' kušta!

Ljubljana.

Na dnu

Shika v 4 dejanjih. Posrovenil Golia, režija F. Petrč.

Maksim Gorkij. Kdor ga še ne pozna, temu se dovolj razodene s to sliko — Na dnu. In kdor ga spozna, bo gotovo ostrmel — če ne pred drugim, pa pred samim seboj, pred človekom.

Ni lahka naloga prikazati niz obrazov z dna, začrtati jih resnično tako globoko, da ne zažive le pred nami, temveč, da zažive tudi v nas. In to težko nalogo je delavski oder »Svoboda« častno rešil. Vsi igralci so igrali z izrednim razumevanjem, kar zasluži tem večje priznanje, ker so morali poglabiti v komplicirano duševnost precizno konstruiranih likov Gorkiega. In baš podajanje značajev izgubljenih eksistenc z dna je bistvo igre.

Gorkij nam prikaže človeka z dna. Naglasiti treba — človeka. Kajti on vidi tudi tam človeka, kjer ljudje navadno vidijo neka manjvredna bitja. »Človeka je treba spoštovati.« — »Vsi smo rojeni za boljšo bodočnost.«

Greh človeka z dna je njegova nesreča. In največ jih je na dnu, ker so bili zaprti. »Če človeka ne more poboljšati, le človek človeka lahko... Človek človeku lahko stori mnogo dobrega.«

Rekli bi — obešenjakov humor veje iz vseh besed teh izgubljenec — a je vse nehoti neprisiljena filozofija, življenska modrost. Vse je tako blizu modrosti, ker je tako neprisiljeno, odkritosrečno, resnično, ker ni izumetničeno, temveč človeško, življensko.

Kostiljov, posestnik nočnega azila, stavec z eno nogo v grobu, a strašno lakomen, surov, zahrbtn in razburljiv. V tepežu ga ubije poklicni tat Vaska.

Vasilja, njegova žena, mlada, še polna ognja, spletkarica. Ker sovraži svojega moža, starca, sovraži vseh svet. Spletkarija zoper vse. Divja. Zapro jo, ker je bila so udeležena pri uboju svojega moža.

Nataša, njena sestra. Flegmatično dekle, govori naravnost, ne zna biti sentimentalna, moza se ne brani preveč, četudi je le tat Vaska.

Medvedjev policaj, njen stric, uradna oseba tako, da je smešen, zelo preprost človek, strahopetec, kapljice se ne brani.

Vaska, Pepel, rojen tat, divji, razburljiv fant, ki bi morala bil boljši, če bi njegov oče ne bil kaznenec, če bi ljudje ne kazali za njim s prstom na cesti. Igral je dobro, le šminka je bila pretirana, kar je vzbujalo nenaraven videz.

Klešč, ključavničar, večen delavec, stradal, ki ga vedno skrbi, s čim se bo preživljal. Dela in dela in nima ničesar. Njegova žena Ana je jetična. »Zato, ker je vedno stradal in ker jo je mož prelepal.« Seveda jo je prelepal, delo ga je zamračilo, moral je postati vasa zaprt in trd kot jeklo, ki ga je brusil. Žena umre v nočnem azilu med »izgubljenici«, mož mora prodati vse orodje za pogreb, ne more več naprej, ostane na dnu.

Nastja, poklicna izgubljenka, sovraži vse, ker mora vse ljubiti. Sanja o resnični ljubezni, govori o nji v takem zanosu, da sama sebi verjame. Ne more vtarti, ker resnično ljubezni ni...

Kvašnja, prodajalica štrukljev in v tem je že vse zapopadeno. Prodaja štruklje, rada pogleda v kozarec in mora oiti to, kar je in taka, kakršna je.

Bubnov, klobučar, delal je, pil tudi. Modruje, star je, žvezu tudi, nobena stvar ga ne more več dojmiti, tudi smrt ne. »Ti umreš, jaz bom umrl, škoda ne bo nobene, umreš, ker živiš.« — »Ali je umrla? Potem ne bo več kašljala.«

Baron; se pravi bil je. On ne modruje. »Ničesar ne razumem, nikdar nisem ničesar razumel. Ne vem, kaj sem delal. Preoblači sem se. Oblekel sem frak, nato pa zopet domačo suknjo. Zaprl so me, potem sem pa oblekel te cape. Haha, to je smešno!«

Satin, ki je že mnogo pozabil. Zapit človek. »Besed sem se naveličal, ker sem jih že toliko slišal. Kaj boš govoril! Pijmo! Kaj boš delal! Ničesar ne delaj! Kotiko jih živi brez dela. Dobro jim je.« Njemu je dobro, samo zakaj je z njim tako. Noče odgovarjati, ker ga to spominja, da je bilo včasih drugače... Modruje, kajpada, in pije, karta, goljufa.

Akter, človek brez imena. Mlad je, izbit. »Zdravnik je dejal, da imam zastupljen organizem z alkoholom... Deklamiral bi, a sem vse pozabil... Poli človeka, če je samo akter vsi majo vsaj imena. Ne bom več pil... Da, preroditi se, postati nov človek, tako vse od začeta. Pojdem v tisti sanatorij, kjer letijo pijance. Hvala ti, dobri starček odrešenik... Prej pa ko odide po dolgih bojih in trpljenju — zvrne se enkrat kozarec. Odišel je zdirlj. Kmalu nato so ga našli obešenega na dvorišču azila...«

Luka, romar za vsakega ima tolažilno besedo. Mnogo ve, star je, vsem želi le dobro, vse le dobrohotno uči in blaži. »Vsakega je treba spoštovati, zato ker je človek.« Z vsakim ima razumevanje. In vsi mu pravijo, da je lažnik. Nekateri ce-

Velika RADION nagradna zagonetka

IZVLEČEK IZ POPISA NAGRAD

Pravila rešitev se glasi:

»Schichtov Radion pere sam in hrani perilo«

137.713 prejetih odgonetk,

105.264 pravih rešitev!

Dne 7. decembra je bilo v prisotnosti Kr. javnega beleznika, priče in ravnateljstva Jug. d. d. Georg Schicht izvršeno zbiranje nagrad za pravilno rešitev Radion nagradne zagonetke. Glavne nagrade so dobili:

Denarne nagrade:

Din 5.000.— Adela Blaschka, Osijek 1, Katičeva ul. 11.

Din 3.000.— Andrej Prmice, Ljubljana, Florjanska ul. 40.

Din 2.000.— Ivan Cerovšek, Maribor, Magdalenska ul. 46.

Po ena namizna garnitura:

BEOGRAD: Aleksander M. Morković, BANJALUKA: Mara Popović, HERCEGOVINI: Marija Vouchka, KRANJ: Heda Gamerc, LJUBLJANA: Ivana Plestenjak, SAMOBOR: Ivan Doltar, SISAČ: Edvard Gonner, SKOPJE: Sonka L. Bošković, SPLIT: Marija ud. Brajević, VIRMASE: Ivana Voljak.

Po ena namizna garnitura za kavo:

FEKETIC: Leonhart Roth, FRAM: Mihajlo Zohar, GOSPIC: Nada Cutić, JALCOVEK: Franca Meznarić, MARIBOR: Franc Šnafi, MOSTE: Slavka Hudeš, SARAJEVO: Nina Levi, SARVAŠ: Johana Hirster, TETOVO: Krsta Dinić, VIROVITICA: Mira Zimmermann.

Po en ducat žepnih robcev:

APATIN: Barbara Köhl, BJELOVAR: Tonka Bajs, BLED: Irena Cvetrežnik, BEOGRAD: Milija Milenović, BROD n/S: Ružica Schill, DALJ: Paula Rajtarović, DOLGA VAS: Josef Perc, DRAVOGRAD: Goško Radšel, DUBROVNIK II: Ivo Agazzi, FUZINE: Petar Pavešić, GABERSKO: Marija Murn, GUSTI-LAZ: Josip Jakljević, INDJJA: Lorenz Heinrich, ILOK: Nikola Husz, KRANJ: Elza Honigman, LOG: Martina Podpečan, LOKE: Kati Selevšek, LJUBLJANA: Marija Guček, LJUBLJANA: Milena Bihinač, MARIBOR: Mara Hlebs, Alojz Camer, Heli Jurjavčič, MOSTAR: Agata Hovoc, NAŠICE: Ivan Kuhaček, NIŠ: Jela Bačička, OMISALJ: Mirko Žuvić, OSIJEK: Gizela Haas, OSIJEK: Franjo Okerš, Ivan Mihelić, Jelka Hekenberger, PANCEVO: Olga Karavla, RISAN: Vidak Djeović, SENTA: Milorad Bokality, SISAČ: Berta Tomac, SKOPJE: Borislav Tanić, Kosta A. Bošković, SMEDERVO: Todor Kihbarda, SOMBOR: Ilija Popović, S. POZEGA: Gabriela G. Tropčić, TESLICE: Rimo Rimić, TORŽA: Mihael Blum, TRŽIČ: Beta Zazvonil, VALPOVO: Tomo Cvenić, VEL. BEČKE-REK: Milica Pavlović, VINKOVCI: Ferdinand Matičić, ZAGREB: Vid. Jernejc, Marija Cremošnik, ZABALJ: Marija Skelenić, Rajna Ristić, ŽUPANJA: Adica Galović.

Po pol ducata finih ženskih robcev:

BEOGRAD: Draga Aksentijević, FUZINE-VRATA: Franjka Pavešić, GLINA: Ivan Simović, HRV. KOTAJNICA: Lizička Učnik, KUMEN: Karlo Brezovnik, PTUJ: Paula Holnig, SLOV. JAVORNIK: Ivana Razboršek, SLOV. BISTRICA: Mihaela Rainer, SREM. KARLOVCI: Eugen Čačić, SREM. MITROVICA: Mihajl Kleiner, SRBOBRAN: Ružica Kapmarska, SPLIT: Milan Kusić, SODRAŽICA: Ivana Košir, SP. HUDINJA: Katarina Žnidaršič, SRP. MORAVICE: Andjela Farkaš, ST. KANJIZA: Radivoj Gjorgjević, ST. PAZOVA: Ana Šalupka ud., ST. VRBAS: Senha Alargić, STUDENICE: Max Ferenc, ST. BEČEJ: Imre Gara, SUŠAK: Ana Zelinka, SUŠINE-GJURGJENOVAC: Matilda Behara, SV. KRIZ: Barbara Sket, SV. PAVEL: Rosa Lebeničnik, SV. PETER: Anica Skrabar, ŠABAC: Marta N. Radaković, ŠMARJE P. JEL.: Avgust Stanzer, ŠT. VID: Ivanka Zalelet, TENJE: Marija Kučan, TIVAT: Nina J. Staničić, TOPOLŠICA: Branko Radulović, TRATA: Ivan Kusterle, UNEC: Sabinka Kovšča, UZICE: Pavle Stojanović, VALJEVO: Darinka Seleničeva, VEL. BEČKE-REK: Mariska Csany, VIČ: Marija Merjasci, VIRJ. KONACI: Karolina Markov, VITANJE: Amalija Petelinšek, VRBOVSKO: Čiliha Marinić, VRHNIKA: Ivanka Senirov, VRHOVO: Jožica Jakopić, VRSAC: Elise Seitz, VUKOVAR: Berh. Jozić, ZAGORJE: Marija Dolinar, ZAJEČAR: Milan Mihajlović, ZAGREB: Imre Har-muth, Ana Sokolić, ZEMUN: Draga Šarac, ŽALEC: Anica Korent.

Valel omejenega prostora ni mogče navesti vseh 1323 nagrad. Ostale dobitnike bomo pisмено obvestili in jim poslali nagrade.

SCHICHTOV

RADION

PERE SAM IN HRANI PERILO

lo, da je šarlatan. Saj nima niti potnih listin. — »Kar veruješ to je, česar ne veruješ tega ni... Človek lahko naredi vse kar hoče. Vsi moramo trpeti, vsak po svoje...« Skratka, on je cel apostol.

In še jih je cela vrsta — vsajki brez imen in besed. Vsi pa so ljudje. Čutimo to in vidimo »Vsak je usmiljenja vreden... Spoštujemo se...«

Tako smo videli ljudi z dna — do obisti — v vsakem kaj individualnega, v vseh pa človeka, ki je izgubil življenje na dnu, a je bil vsak rojen za boljšo bodočnost. Umri je zaradi slabše sedanjosti.

Jasen je človeški obraz na dnu, človek je odprt vsem, pohojen. Samo odprt je, da je slabši od drugih ljudi, ne smemo reči. Pokažite še ljudem človeški obraz!

Zelo primerna

BOŽIČNA DARILA!

Največja izbira!

Oglejte si naše izložbe!

A. & E. SKABERNÉ

LJUBLJANA

Seveda.

— Najtežji avtomobil ustavim z eno roko.

— Ta bo pa bosa.

— Prav nič bosa, saj sem šofer.

V posredovalnici.

— 300 Din dobite mesečno.

— Velikih skokov za to plačo ne bom mogla delati.

— Saj ne greste za baletko, temveč za kuharico.

Novoletna voščila so dolžnost vsakega trgovca, obrtnika in sploh vsakega poslovnega človeka. ker

oliki odjemalci upravičeno zahtevajo oliko tudi od svojih dobaviteljev in

malenkostne vsotice, ki si jih prihrani trgovec, če ne čestita

za Novo leto, prinese takemu slabemu gospodarju gotovo največjo škodo, ker se ne drži

lepe stare navade. Zlasti občinstvo na deželi z zadovoljstvom sprejema

novoletna voščila in strogo pazi na to staro navado in dolžnost, zato naj pa še posebno

tvrdke na deželi pazijo, da čimprej izbere vzorce svojih voščil, ki smo jim jih poslali, in nam izbrane takoj vrnejo.

Malenkostni izdatki za novoletna voščila, ki so v

»Slovenskem Narodu« najcenejša, se niti primerjati ne morejo z

velikim dobičkom in uspehom, ki ga prinese vsakemu, kdor svojim odjemalcem in gostom čestita za Novo leto v

»Slovenskem Narodu«.

Ali naj mladina pleše ali ne

Malo odgovora »očetu, ki ga ta šola že preveč tare« — Kaj pravi maturant — Ples ni za šolsko mladino

»Oče, ki ga ta šola že preveč tare« je prav gotovo tudi obiskoval plesno šolo, saj pravi:

»Plesna šola je imela že pred leti svoje načelo in cilj: napraviti mlade ljudi prožne in gibčne, vsestransko uglejane, na splošno olikane in dostojne ter vredne civilizirane družbe. Kdor je absolviral plesno šolo, ni bil robot in metal demokracizma in surovosti v en koš; znal se je vesti in imel je nekaj t. zv. srčne kulture. To je bil uspeh plesne šole.«

Torej ples in olika sta namen plesne šole. A plesi se menjajo, vsestranska uglejanost pa ostane. Zato pa mladina mora obiskovati tudi plesno šolo, da se bo znala vesti in bo vredna civilizirane družbe. Na žalost je med mlajšo generacijo vzgojiteljev tudi takih, ki mečejo demokracijo in surovost v en koš, in mladina se od njih ne more naučiti manire, vendar je pa svet, nanteč tisti široki svet, ki o njem taki vzgojitelji niti pojma nimajo. Še vedno tak, da zahteva še povsod vsestransko uglejanost, čeprav taki ljudje tega ne verjamejo. Saj tudi verjeti ne morejo, ker še nikjer niso bili in niso občutili posledice svojega rovtarstva. Svoboda je res svoboda in še nikogar niso zaprli, če je jedel z nozem, ampak vendar. Tudi ni nobenega kazenskega zakonika, ki bi prepovedal vsekavanje brez roba in škornje k fraku. Takega bi tudi pri Figovecu vrhli ven in smejali bi se škornjem, tam po svetu pa že zaradi noza v ustih. Če hočemo torej s krajskega glo busa, moramo sprejeti tudi tisti zakonik, ki mu pravijo bon-ton.

Oče, ki ga ta šola že preveč tare, pravi, da je absolutom današnjih plesnih šol bon-ton tuj knjiga, tisti pokvarjeni kozmopoliti, ki jih je tudi pri nas še nekaj, pa mislijo, da bi bila ta čudna knjiga na naših šolah bolj potrebna kot marsikak obilgaten predmet. In pokvarjeni kozmopoliti — to se pa pri nas vsi, ki se znajo vesti — so tako predrzni, da si upajo edino pravim rodoljubom na kvader to celo povedati. O neotesanost in zarobljenost, kaj bo z vama? V boj proti bon-tonu, da ne oskrni teh najsvetejših narodnih svetinj!

Se vedno imamo patrijote, ki prisegajo, da je kmetavzavstvo edini spaz našega naroda v boju z množičnimi sosedi. Kmet prav visoko ceni oliko in jo tudi spoštuje ter ga je sram, če se ne zna lepo vesti, diplomirana kvadra pa ne izpreobrne nikoli. Dosti jih je in zato je tudi dosti nasprotnikov plesnih šol. Morda nam nasprotniki uglejanosti uvedo na šolah namesto pouka o lepem vedenju vsaj kot neoblaten predmet celo pouk o vsekavanju brez roba. Preverjen sem, da bi našli za pouk te ročnosti več sposobnih virtuozov in učiteljev, kakor takih plesnih učiteljev kot je n. pr. g. Jenko.

Plesne vaje »Preporoda« pogledite! Če bi se profesorji tako trudili kot g. Jenko, bi ne bilo nobenega čveka več »Plesne šole so danes obrt izvestnih gospodov« pravi oče, ki ga ta šola preveč tare. Kakopak, da samo izvestnih, saj za plesnega učitelja ni vsaka neroda. Stavim pa, da bi bil g. Jenko dika proforskanskega stanu, saj za to stvar vendar ni treba prav izrednih talentov in genijalnosti. Tudi na šolah je na žalost preveč obrtnikov. To resnico občutijo mlada, starši in — naša kultura. Plesni učitelj g. Jenko pa smatra svojo obrt za umetno obrt in kadar bodo tudi vsi profesorji smatrali svoj poklic za umetno obrt, med njimi tudi ne bo več nasprotnikov plesa. Garde.

Anketa, ki ste jo sedaj razpisali, vzbuja splošno zanimanje med stariimi in mladimi. Pozivu so se takoj odzvali očetje in čudim se, da se ni javil še noben profesor, zakaj večini je ples pogubljenje.

Pa poslušajte enkrat študenta! Kot maturant sem se odločil, da posečam plesno šolo. Toda samo mesec dni sem delal to pregreho in že je bil ogenj v strehi. Od Poncija do Pilata sem hodil, da sem sploh dobil dovoljenje in potem se mi še pri vsaki priliki očita ta bori večer zabave. Pa raje ne plesem!

Splošno vlada mnenje, da ples ovira mladino pri učenju, kar pa ne odgovarja resnici. Plesne vaje so povečini v soboto zvečer. Če se dijak do 8 ure zvečer ni pripravil za šolo, se tudi pozneje ne bo. Sicer se pa itak učenje zvečer ne priporoča. Drugo jutro pa dijak lahko spi — saj je nedelja. Če hodi dober dijak na ples, bo tudi še vnaprej dobro izdeloval, slab dijak pa se ne bo še poslabšal. Ker dotični čas se itak ne bi učil. Tudi dobremu dijaku se pripeti da dobi »čvek«, in mu ga ni treba očitati kot posledico plesnih vuj.

Da pa do 70% dijakov pada, tiči vzrok čisto drugje. Ali je boljše, da hodimo v gostilne in razna nočna zabavišča ali da posečamo plesne vaje?

Neki »oče« je očital mladini, da ne pozna bon-tona. Dobro ga poznamo in še bolj se hočemo ogledati in ravno zato nam nuste, da plesamo!

Drugo poglavje pa tvori ples pri ženski mladini. Po dvoranah hodijo kot pavi v oblekah, ki za dijakinje niso primerne. Dija-kinja, stara 15 let, ima obleko do tal. Materje, ali ste slepe? Ne vidite, da so vaše hčere v njih kot modeli iz lepenke v izložbenih oknih na katere se obesi kos blaga? Take obleke so razvito žensko in ne še za napol otročijo postavlo.

Dokler so dijakinje, naj se oblačijo temno primerno, matere pa naj odpro oči in uvidele bodo, da imam prav.

Maturant.

Manufaktura

Rebord
Ljubljana, Aleksandrova cesta 8.

PRODAJAMO

samo ono blago, ki je res vredno, da se tako imenuje; manj vrednih tkanin se ogibamo

RADI VAS!

Posetite nas in prepričajte se!
NA OBROKE!

Dnevne vesti

— Izpremembe v naši vojski. Napredoval sta za pehotnega kapetana I. klase kapitan II. klase Josip Absc in za pehotnega podporočnika narednik Franjo Pečarič; imenovani so za komandanta 4. bataljona pešpolka kraljeve garde podpolkovnik Miloš Drobniak, doslej na razpoložanju v vojnem ministrstvu, za komandanta 3. bataljona 16. pešpolka pehotni major za generalštabne posle Ivan Vrkljan, doslej vršilec dolžnosti pomočnika načelnika štaba komande moravske divizijske oblasti, za komandanta 2. bataljona 21. pešpolka »Češkoslovaškega« dosedanji komandant 3. bataljona 16. pešpolka major Miroslav Gregorič, za komandanta I. bataljona 41. pešpolka dosedanji vršilec dolžnosti pomočnika načelnika štaba komande osižejske divizijske oblasti pehotni major za generalštabne posle Jurij Mušič in za komandanta 3. bataljona 56. pešpolka dosedanji komandant I. bataljona 41. pešpolka major Alfred Hubel.

— **Važna odločba glavnega prosvetnega sveta.** Ravnateljstvo konservatorija v Ljubljani je prejelo od ministrstva prosvete uradno obvestilo naslednje vsebine: Glavni prosvetni svet je sklenil na svoji seji 27. oktobra 1. da so letna prihodeva državne glasbene akademije v Zagrebu ekvivalentna letnim prihodem državnega konservatorija v Ljubljani, 2. da so diplome o umetniški zrelosti državne glasbene akademije v Zagrebu ekvivalentne diplomam državnega konservatorija v Ljubljani in veljajo za nastanitev v smislu čl. 74. in 76. zakona o srednjih šolah.

— **Zanimanje za knjige Vodnikov družbe** je tako veliko, da je prva naklada »Vodnikov priručnik« pošla. Ker pa je popraševanje po knjigah VD še vedno veliko, se je družbin odbor odločil, da priredi drugo izdajo »Vodnikov priručnik«, ki izide v kratkem. Druga izdaja bo seveda obsegala samo nekaj sto izvodov. Kdor bi torej še hotel imeti letošnje knjige, naj se nemudoma prijavi odboru po dopisnici ali pa najbližjemu poverjeniku in pošlje članarino v znesku 20 Din (odnosno 27 Din po pošti), ker drugače kasneje knjig sploh več ne dobi.

— **Ustanovni občni zbor Zveze naprednih jugoslovenskih akademskih starešin.** Ker je pripravljali odbor za ustanovitev Zveze naprednih jugoslovenskih akademskih starešin svoje delo uspešno dokončal in je pristojna oblast že odobrila osnutek pravil nove Zveze, sklicujejo ustanovni občni zbor Zveze naprednih jugoslovenskih akademskih starešin v nedeljo 21. t. m. ob 10. uri popoldne v Ljubljani v prostorih Zveze kulturnih društev (Kazina, II. nadstropje). Na predvečer v soboto 20. t. m. ob 20.30 uri pa se vrši v restavraciji Zvezda družabni sestanek. Vabimo prisrčno vse napredne starešine, člane vseh bivših in še obstoječih akademskih društev, da se udeležijo tako sobotnega sestanka, kakor nedeljskega ustanovnega občnega zbora. G. g. starešine, ki še niso izpolnili formalne prijave, vabimo, da z dopisnico javijo svoj vstop v starešinsko društvo »Jadrani« ali v starešinsko društvo »Triglavi«.

— **Veliko zanimanje za jugoslovensko domačo obrt** v Pragi. Kakor smo že poročali, je priredilo Osrednje društvo češko-slovaških žen v Pragi razstavo jugoslovenske in romunske in domače obrti, za katero vlada med praškimi prebivalci veliko zanimanje. Razstavo posejajo posebno dekleške šole. Posetniki se najbolj zanimajo za preproge in ženska ročna dela.

— **Razid društev.** Olepševalno društvo v Bočni pri Gornjem gradu objavlja, da sta se Kmetijsko bralno društvo in Prosvetna čitalnica v Bočni po sklepu občnih zborov zaradi neaktivnega delovanja razšli in se z imovino vred združili v Olepševalno društvo.

— **Za mrtvega proglašen.** Deželno sodišče v Ljubljani je uvelodlo postopanje, da se proglasi za mrtvega Oton Kirchschlager iz Ljubljane, ki je odšel 1. 1910 iz Trsta v Ameriko in se še od 1. 1911 ni oglasil.

— **Fordova tovarna v Jugoslaviji.** Ameriški poslanik Prince in zastopnik Fordovih tvornic avtomobilov Mamula sta posejela našega trgovskega ministra, s katerim sta razpravljala o zgraditvi Fordove tovarne avtomobilov v Jugoslaviji. To vprašanje še ni rešeno. Ne ve se še, kje bo tovarna zgrajena in tudi druge podrobnosti še niso znane.

— **Božična številka »Zenskega lista«.** Presjeli smo 12. številko »Zenskega lista«, mesečnika za modo, zabavo in gospodinjstvo. Kakor vsaka božična številka, je tudi ta, s katero zaključuje »Zenski list« šesto leto izhajanja, zelo okusno urejena in lepo opremljena. V tehničnem pogledu je list na višini, saj prinaša zelo lepo reprodukcijo gobelinske slike »Predica«, ki jo je izdelal profesor M. Vanka. Lična naslovna stran prinaša lep božični motiv. Obsežna božična številka »Zenskega lista« je bogato ilustrirana in polna zanimivega čtiva, med drugim je tudi članek iz predavanja ge. Minke Govekarjeve. »Zenski list« izhaja mesečno in četrtletna naročnina znaša 45 Din. Naroča se pri upravi, Zagreb. Samostanska 2/1.

— **Prodaja raznega blaga** se bo vršila potom licitacije 15. t. m. pri glavni carinarnici v Ljubljani. Oglas in seznam blaga je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.

— **Iz »Službenega lista«.** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 43 z dne 12. decembra objavlja zakon o državnih in policijskih izvršnih uslužbenih, zakon o orožništvu, zakon o deklaraciji zunanjega ministra kraljevine Jugoslavije, formulirani 16. maja 1930 v Zvezi ob podpisu fakultativne odredbe, predvidene v protokolu o podpisu statuta stalnega mednarodnega sodišča in razglas o opravljanju občinskih blagajniških poslov v občinah dravske banovine.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večina oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je bilo lepo samo v Mariboru, drugod pa bolj ali manj oblačno. V Splitu so imeli nevihto. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 10, v Zagrebu 7, v Skoplju 6, v Mariboru 4,7, v Ljubljani 4,6, v Beogradu 4, v Sarajevu 3 stopinje. Davi je kazal barometer v Ljubljani 755,2 mm, temperatura je znašala —2,6.

Hotel „BELLEVUE“

obvešča svoje cenjene goste, da vsled ogromnih taks; državnih, banskih, občinskih in sedaj še avtorskih taks in stisnosti, preneha začasnó z vsako godbo. V nadomestilo se bomo izredno potrudili postreči cenj. gostom z izborno pijačo, ter dobro in izdatno domačo kuhinjo. Vsako soboto in nedeljo pristne domače kolone. Kravice in jetrne klobase po Din 6.—, vino od Din 12.— naprej. Med tednom se zapira restavracija ob 10. uri.

17294

Iz Ljubljane

— **Iz Redna seja občinske uprave.** V torek 16. t. m. ob 17. se bo vršila v mestni dvorani redna javna seja občinske uprave Ljubljane. Na dnevnem redu je naznanilo predsedstva, odobrenje zapisnika zadnje seje, poročila finančnega odseka, poročila gradbenega odseka, poročilo personalno-pravnega odseka in samostojni predlog občinskega svetnika Urbasa o razsvetljavi Resljeve ceste na vogalu in Čopove ulice. Po javni se bo vršila tajna seja.

— **Iz Napeljava elektrike v Šiško.** Od transformatorja v Trubarjevem parku bodo položili električni kabel v Šiško do transformatorja v Gasilski ulici. Doslej je bila Šiška preskrbljena z elektriko iz elektrarne v Tacnu, kar se zdaj precej čudno, ker je ljubljanska elektrarna tako blizu; sedaj pa bodo to električno omrežje priključili k omrežju ljubljanske elektrarne. Kabel bo položen skozi Lattermannov drevored. Jarek so že izkopali od železniškega prelaza pri glavnem drevoredu do velesejemskega prostora.

— **Iz Na Celovski cesti** se zopet živahno dela. Postavljajo drogove za napeljava tramvajskega elektrovođa in koplejo jarek za položitev telefonskega kabla. Zaradi tramvajskega elektrovođa morajo namreč prestaviti celotno telefonsko napeljavo z drogov v zemljo. Sedaj koplejo jarek ob velesejmu. Delo naglo napreduje. Ker dela mnogo delavcev.

— **Iz Javno predavanje Slavističnega kluba.** Opozarjamo na jutrišnje uvodno predavanje Slavističnega kluba DSFF ob pol 11 dopoldne v Filharmonični dvorani na Kongresnem trgu. Mladi pesnik in kritik Anton Ocvirk bo razpravljal v predavanju »Slovenski kulturni problemi« o osnovah naše duševnosti, simbolih naše kulture in našem umetniškem ustvarjanju in slovenstvu na podlagi različnih svetovnih nazorskih teorij in strnil vsa ta iskanja v ugotovitve o našem današnjem kulturnem stanju. Predavanje, kateremu bo sledila debata, je vsakomur dostopno in brez vsake vstopnine. Ker je v zadnjem času zanimanje za vprašanja našega kulturnega življenja in slovenske bitnosti močno naraslo, se pričakuje velikega poseta, posebno iz vrst našega izobraženstva.

— **Iz Velik oficirski bal v Ljubljani.** Oficirski zbor ljubljanske garnizije priredi v sredo 17. t. m. v vseh prostorih Tabora na čast rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. svečano zabavo s plesom. Obloka: Za dame, plesna toaleta, za gospe frak in smoking, za častnike svečana uniforma z vsemi dekoracijami. Dostop imajo samo povabljeni. Začetek bala ob 21.30.

— **Iz Tudi na trgu se že pozna zima.** Kljub trznemu dnevu ni bilo posebno mnogo blaga med zelenjavo in sočivjem. Izredno dobro pa je bil založen kosič trg in tudi mesarji so razložili toliko mesa, da bi ga bilo tudi za tiste dovolj, ki ga ne kupujejo. Gospodinjše so se zalagale zlasti z mesom, ki ga kupujejo seveda še mnogo bolj ko prej, ker je tako lepo sortirano in ko ima vsak rep list s ceno, nekatere pa so tudi precej kupovale kisló in sladko repo in zelje, ki ga je na trgu največ, da ne bo treba toliko mesa, kot so dejale. Jabolki je še vedno dovolj, so pa samo bolj enovrstni. Opaža se, da se sadija proda razmeroma skoraj najmanj. Jabolka k 5—9 Din. Mlečni trg je bil danes tudi dobro založen kot vedno. Cene so določene: trdi sir k 24 Din, kuhano in čajno maslo 36 Din, surovo pa 25 Din. »Sirček« (mehek sir) k Din 7.— Neka Vrhnjanka je razstavila domačo, vrhniško posušeno izabelo, kg

Din 4.— Med zelenjavo je bilo mnogo karfijole, kg po 6 Din ali kom po 5, 4 Din. Na kosičnem trgu je bilo izredno mnogo perutnine in tudi divji zajci — po 45 Din kom, v ostalem so cene neizpremenjene. — Kupčije je bilo dovolj, kljub raznim pomiklavčevskim težavam.

— **Iz Proračun mestne občine ljubljanske za leto 1931.** Proračuni mestne občine ljubljanske za leto 1931, in sicer mestnega zaklada, 6 odstotnega obligacijskega posojila iz leta 1927, 6 odstotnega ljubljanskega gradbenega in investicijskega posojila iz leta 1928, zaklada meščanske imovine, mestne klavnice, mestnega vodovoda, mestne elektrarne, mestne planarne, mestnega posebnega zavoda, mestne zastavljavnice, mestne priprave in ustanovnega zaklada so dogotovljeni in bodo po določbi § 37. občinskega reda 14 dni, to je od 13. do 26. t. m. občanom v mestni posvetovalnici (Mestni trg 2) med uradnimi urami od 8. do 14. na vpogled. Opazke, ki bi jih občani navedli o proračunu, bo občinska uprava vzela pri pretresovanju v prebiselek.

— **Iz Sentiakobski gledališki oder.** Današnja in jutrišnja predstava »Revna kot cerkevna miš« je zaradi nenadne obolenosti glavne igralka gđ. Baranove odpovedana. — **Uprava Senti. gled. odra.**

— **Iz Umrlji so v Ljubljani od 5—13. t. m.** Marija Pirc, zasebnica, 80 let, Florjanska ul. 14; Marija Celarc, žena zidarskega mojstra, 56 let, Vidovdanska c. 9; Apolonija Sluga, hiralca, Vidovdanska c. 9; Marija Fetič Frankheim, vdova brivskega mojstra, 70 let, Reber 7; Neža Cerer, vdova kajzarja, 84 let, Hrenova ul. 14; Ivan Dolinar bivši sluga, 80 let, Vidovdanska c. 9; Uršula Klanček, bivša branjevka, 77 let, Strni pot 4; Alojzija Widmayer, žena delavca, 51 let, Križevniška ul. 2; Betka Čop, posestnica, 54 let, Zaloška c. 11 — Žirovnica; Marija Kržišnik, zasebnica, 81 let, Vidovdanska c. 9. V bolnici: Terezija Kuzmin, branjevka, 72 let, Gradišče 17; Vincenc Frontelj, sin delavca, 5 mesecev, Vodovodna c. 8; Amalija Pavlica, vdova železničarja, 45 let, Moste; Franc Zupan, čevljarji pomočnik, 27 let, Kranj; Janez Krizman, drvar, 75 let, Emonska c. 10; Frančiška Stenovec, žena posestnika, 55 let, Rajhenburg 57; Angela Zonta, hči delavca, 2 leti, Trbinje pri Mirni, Marija Mayer, vdova gozdarja, 59 let, Sv. Petra c. 15; Franc Musec, posestnik, 52 let, Brod pri Logatcu; Hedvika Boljko, hči delavca, 3 mesece, Podgora 38; Zofija Bole, žena uradnika, 26 let, Rožna dolina; Blaž Černe, zidarski pomočnik, 49 let, Križevniška ul. 7; Danica Demastija, hči čevljarja, 5 mesecev, Cesta na Loko 37; Alojzij Ficker, brivec, 18 let, Resljeva c. 29; Ada Peterlin, hči delavke, 4 mesece, Janševa ul. 1; Frančiška Jereb, hči posestnika, 3 mesece, Golčicevo; Norma Dobaj, 5 mesecev, hči delavca, Vošnjakova ul. 18.

Višek zanimivosti bo gotovo

Smučarska razstava

katero priredi v nedeljo 14. t. m. modna in športna trgovina za dame in gospe

P. MAGDIČ, LJUBLJANA

Oglejte si tudi izložbe!

— **Iz Kolesarjenje na Celovski cesti.** Po regulaciji Celovske ceste ob igrišču Ilirije se je levi hodnik znatno razširil, cesta pa ni nič pridobila. Tudi od Frankopanske ulice do Vodnikove ceste je levi hodnik tako širok, da ga polovico uporabljajo tudi kolesarji. Nad tem se nihče ne spodiča, ker je na Celovski cesti vsako leto bolj živahen vozni promet, ki kolesarje vedno bolj izpodriva s ceste — v cestni jarek, hodniki pa so dovolj široki za pešce in kolesarje, če si jih znajo medsebojno sporazumno deliti. Po razširjenem hodniku ob igrišču Ilirije kolesarji tudi vozijo, nimajo pa zato dovoljenja in se tudi ne zadovoljujejo s polovico trotoarja, križajo po vsem, sredi pešcev. Kolesarjenja po tem hodniku ne bodo zabranile nobene prepovedi. Treba pa bi bilo določiti pas trotoarja tudi za kolesarje, ki bi ga pa isti ne smeli prekršiti, pešci bi pa tudi ne smeli hoditi po njem. To so vendar stvari, ki se dajo doseči brez težav in ki se morajo urediti, če ne zaradi drugega, pa vsaj zaradi ljudske varnosti. V mestu mora biti promet vendar vsaj primitivno urejen.

— **Iz Cenjeno občinstvo** naprošamo, da pride danes ob 20. zvečer točno k modni reviji v zeleni dvorani, kjer se bodo zbrali številni nastopajoči konferenci, umetniki, plesalci, mannequini itd., bo živahno vrvenje. Želimo si, da bi se točka za točko lahko v filmski naglosti razvijala od početka prireditve do konca. 648n

— **Iz Čajanka s plesom vsako nedeljo ob pol 9. zvečer v balkonski dvorani Kazine.** Vodstvo Jenko. 649n

— **Iz Praktična in koristna božična darila** si oglejte in kupite po zelo znižanih cenah pri trvdki NOVAČ, Kongresni trg 15. (Nasproti munske cerkve.) — **Iz Nedeljske popoldanske plesne vaje** Jenkove šole vsako nedeljo od pol 4—7 popoldne v Kazini. Začetniki ob 3. — **Posebne plesne ure** dnevno od 10—20 ure istotam. 650n

— **Iz Ljudska univerza za obrtniške vajence.** Zveza obrtnih združenj v Ljubljani priredi v ponedeljek 15. t. m. ob pol 19. v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Krekov trg (vhod iz Streljske ulice) V vajeniški predavanju. Predaval bo tajnik Aero-kluba v Ljubljani g. dr. Stane Rape o doživljajih v zračnem morju s skiptičnimi slikami. Vstopnine ne bo. Vabljeni so tudi obrtniški mojstri in pomočniki.

Cenjene kupce bivše trvdke GRICAR in MEJAC, ki me često iščejo, obveščam, da je moj krojaški salon v SELENBURGOVI ULICI 6, I. nadstropje (nasproti lokala bivše trvdke).

JOSIP JEZEK 3067

— **Iz Violinistka Marija Mihajlovičeva** iz Beograda, ki koncertira v petek dne 19. t. m. v Filharmonični dvorani, je absolvirala zelo lepo število koncertov doma in v tujini ob polnem priznanju kritike in publike. Tako posnemamo iz ene izmed številnih kritik naslednje: Koncerti violinistke Marije Mihajlovičeve predstavljajo vedno visoko stoječo umetniško manifestacijo. Njena umetniška kultura in tehnična spretnost je zavidljivo visoka in vsak njen program je živa priča, da se je postavila beograjska violinistka v službo čiste umetnosti. Vsak njen program je izraz njene umetniške duše, ki se absolutno ne zadovoljava samo s tehničnimi efekti. Program, ki si ga je izbrala za svoj prvi nastop v Ljubljani, ima vse te vrline, predvsem opozarjamo na Frankovo sonato in pa na Ambrosijev koncert. Obe skladbi dajeta umetnici vso priliko, da pokaže svoje znanje in svojo umetnost. Umetnico spremlja na klavirju njena sestra pianistka Olga Mihajlovičeva. Vstopnice so v predprodaji v Matični knjigarni.

— **Iz Dramski odsek viškega Sokola** vprižori v nedeljo 14. t. m. ob 8. zvečer v Sokolskem domu na Viču Manice Kompanove ljudsko igro z godbo in petjem »Prirega o polnočici. Podrobnosti na letakih.

— **Iz Vseh 500 članov podružnice Sadržskega in vrtnarskega društva v Ljubljani** je dolžnost, da se udeležijo drevi ob pol 20. izrednega občnega zbora, ki bo v Lozarjevi gostilni na Sentiakobskem trgu.

— **Iz Gostovanje družine »Soče«.** Jutri zvečer ob 20. bo gostovala družina »Soče« v Mostah v Sokolskem domu s Strindbergovo trodejanjo »Oče«. Pred predstavo kratko uvodno predavanje. Družina »Soča« je obiskala s svojimi gostovanji že večino gledaliških odrov širom dravske banovine in jutri bodo imeli priliko tudi Moščani — morda tudi ljubljanci, da prireditev te simpatične družine posetijo

Najlepša izbira BOŽIČNIH in NOVOLETNIH DARIL

kakor aluminijaste posodice za otroke, kompletne kuhinjske garniture v raznih kvalitetah, jedilna orodja itd. — nudi trvdka z železnino

STANKO FLOJANČIČ

LJUBLJANA Sv. Petra cesta 35

Oglejte si izložbe!

— **Iz Interna produkcija gojencev državne konservatorija** bo v sredo 17. t. m. zvečer ob 6. zvečer v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Posamezne točke sporeda izvajajo konservatoristi, natančni spored bomo objavili. Na to interno vajo opozarjamo stariše gojencev in vse prijatelje drž. konservatorija. Produkcija bo v Filharmonični dvorani. Vstop prost.

— **Iz Redni letni občni zbor. pevskega društva »Krkovo-Trnovo«** se vrši v nedeljo, 21. t. m. ob 9. uri dopoldne v gostilniških prostorih g. Sokliča (pred konjušnico) s običajnim dnevnim redom. Podpornikom in ustanovnikom društva se posebnih vabil ne bo razpošiljalo, kar naj blagovoljijo vzeti na znanje — Odbor.

— **Iz Društvo »Soča«** opozarja vse svoje zveste člane in prijatelje na predavanje, ki se bo vršilo danes v soboto ob pol 21. uri pri Levu. Predavatelj, urednik »Jutra«, Davorin Ravljen, bo orisal življenje črnege revirja Westfalije, kjer si mnogi naši rojaki trdo služijo svoj vsakdanji kruh. Vstop vsakomur svoboden. Udeležba odbornikov obvezna.

— **Iz Zamenhofov večer** priredi »Klub esperantistov« v Ljubljani v ponedeljek 15. t. m. ob 20. v spodnjih prostorih hotela Miklič z zelo pestrim sporedom. Vršilo se bo zanimivo skiptično predavanje dr. Reye o Spitzberghu, recitala v esperantiskem prevedena dela Aškerca, Zupančiča in Milčinskega. Ker bo nudila ta tradicionalna esperantska prireditev veliko umetniškega užitka vsem, vabimo esperantiste, kakor tudi ostalo občinstvo k posetu. Vstopnine ni.

— **Iz Živinski sejem v Ljubljani.** Zaradi državnega praznika v sredo 17. t. m. se bo živinski sejem v Ljubljani vršil že v torek 16. t. m.

— **Iz Smučarje Ljubljanskega Sokola** vabi na sestanek v soboto 13. t. m. ob 20. v društveni sobi na Čeladništvu. 651n

Obleke prinešene v kemično snaženje in barvanje

ter pranje in svetlokanje perila izgotovi do praznikov tovarna

JOS. REICH

Ob svoji dvajsetletnici je trvdka J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova cesta šte. 12, izdatno znižala cene zimskim suknjam, trenchcoatom in vseh vrst oblekam za gospe, dečke in otroke. Za sportnike najnovejši windbreakerji, bluže, plašči, pekerine. Krasna izbira v jopičih in haljah za dom. —

Ogled v trgovini brezobuzen!

Drevi bo drvelo vse v UNION k reviji ATENE

Iz Celja

— **Razglas.** Mestna občina v Celju odda dražbenim potom gnoj, ki se bo pri delu v upravnem letu 1931 v mestni klavnici. V to svrhu se vrši dne 30. decembra 1930 (v torek) ob 9. dopoldne v pisarni mestne klavnice javna dražba, h kateri se interesi vabijo.

— **Sokolska plesna vaja v Celju,** zdrus žena s čajanko, se prične jutri v nedeljo že ob 15. na kar se vsi vljudno opozarjajo in obenem vabijo.

— **Vsi prijatelji slovenske pesmi** drevi na družabni večer Celjskega pevskega društva, ki se bo vršil v gornjih prostorih Narodnega doma s pričetkom ob 20. Ob tej priliki bosta prešla diplomati častnega članstva velezaslužni skladatelj in nekdanji društveni »evodvoda« g. dr. Anton Schwab in najstarejši celjski pevec g. Ivan Likar, ki že polnih 36 let sodeluje v zboru. Ostali spored večera obsega pevske in godbene točke ter prosto zabavo. Vstopnine ni.

— **Pocenitev kruha v Celju.** Z večerajšnjim dnem so celjski peki znižali cene kruha v naslednjem razmerju: beli kruh kg 4.20 Din, doslej 4.50 Din, črni kruh kg 3.60 Din, doslej 4 Din, polbeli kruh kg 4 Din, doslej 4.20 Din. V kratkem se bo pocenilo tudi meso, kolikor tega še niso storili iz lastne uvidevnosti mesarski mojstri sami.

— **Obrtniški ples v Celju,** ki je ena izmed najprijetnejših celjskih zimskih prireditve, se bo vršil v nedeljo 1. februarja 1931, na kar se vsa celjska društva opozarjajo prošnjo, da bi ta večer ne prirejala eventualnih svojih prireditve.

— **Dve izgubi.** V mestu ali neposredni bližini je izgubil Walter Rauch svojo srebrno cigaretno dozo, vredno 800 Din. — Dijk Alojzij Pojavnik je izgubil svojo železniško legitimacijo. Najdetelja naj najdene predmete oddata na celjski mestni policiji.

Iz gledališke pisarne

DRAMA

V nedeljo vprižori ljubljanska drama ob 15. uri popoldne zabavno Nestroyevu burko »Utopljenec«, zvečer ob 20. uri pa Nušičevo komedijo »Gospa ministrica«. Obe komediji izvrstno zabavata občinstvo in opozarjamo na nji zlasti izvenljubljansko, smešljeno publiko. Obe predstavi sta ljudski, pri znižanih cenah.

Abonenti reda D imajo v ponedeljek 15. t. m. za svoj abonma Shakespearjevo komedijo »Sen kresne noči«. Opozarjamo na nocojšnjo komedijo ruskega pisatelja Alekseja Tolstega, Serija A.000001, ki je imela pri dosedanjih vprižorih izredno lep uspeh, vsled svoje ljubke in zabavne vsebine. Radi velikega zanimanja za to komedijo s strani občinstva se ponovi to delo nocoj izven abonmana po znižanih cenah. Začetek ob 8. uri zvečer.

OPERA

Danes se poje Puccinijeva upera »La Boheme«, ki je vsled lepe melodiozne glasbe ter žive, prepričevalne vsebine na repertoarju opernih odrov. Partijo Mimi poje ga Majdičeva, Musseto ga Poličeva, Rudolf — g. Kovač, Marcel — g. Primožič, Collin — g. Rumpel, dalje sodelujejo gg. Zupan, basletni in operni zbor in drugi. Dirigent ravnatelj Polič. Predstava se vrši za abonma reda C.

V nedeljo se poje ob 15. uri L. Safranek. Kavica »Hasanaginica« po znižanih cenah. S tem lepim domačim delom hoče uprava nuditi zunanjim gostom in širšim slojem umetnosti, ki je priznana ter izvedena prvovrstno. Glasba, instrumentacija, narodni in orientalski motivi, vsebina dela — velika tragika ljubeče žene — slikoviti kostumi, vsega je polno to prekrasno jugoslovaško delo. Naslovno partijo poje ga Thierryjeva, Hasanaga znani naš odlični basist G. Krizaj, dalje ga Ribičeva, gđna Španova, gg. Grba, Gostič, Janko itd. Nastopi tudi celokupni baletni zbor z gđno Moharjevo in g. Golovinom. Dirigent ravnatelj Polič. Vstopnice so v predprodaji.

Nesreče in nezgode

Ljubljana, 13. decembra.

Zelo težka nesreča se je pripetila včeraj popoldne v Škofji Loki. 55-letna služkinja Marija Kos je lezla po lestvi na podstrešje hleva, nazaj grede se je pa z nogo zatekla la med kline lestve, izgubila ravnotežje in padla približno 4 m globoko naravnost na glavo. Nesrečnica si je pretresla možgane in je obležala nezavestna. Prvo pomoč ji je nudil zdravnik dr. Hubad, ker se je pa njeno stanje vidno slabšalo, je odredil prevoz v ljubljansko bolnico. Iz Ljubljane so poklical avtotaks, ki je Kosovo peljal v bolnico. Kakor nam poročajo, je nesrečna služkinja še vedno nezavestna in so njene poškodbe tako težke, da jim bo najbrž podlegla.

Podobna nesreča, ki je pa lažjega značaja, je doletela snoči 45-letnega delavca Franca Hojana iz Most, ki je tudi padel z lestve na glavo. Hojan se je močno potokel in je moral v bolnico. — Na hlapca Antona Pečana iz Polhovca gradca se je med delom zvalil težak hloč in mu desno nogo natrl — Janez Lipovšek, 22-letni hlapec iz Kaplje vasi pri Komendi je včeraj popoldne peljal s parom koni proti Kranju. Konja sta se ustrašila nasproti prihajajočega avtomobila in se splašala. Lipovšek ju je hotel zadržati, pa ni mel dovolj moči in je padel pod voz, ki je šel čezenj. Poleg notranjih poškodb se je L. vsek močno potokel po glavi. Tudi njega so morali prenesti v bolnico.

Naši Dalmatinci vseh branž

Bratje iz južnih krajev se pečajo pri nas s krošnjarstvom in gostilničarskim obrtom, mnogi pa morajo trdo delati

Ljubljana, 13. dec.

Posledice vojne se poznajo vedno bolj ali manj tudi po krajih, ki se jih vojna ni neposredno dotaknila. Stari ljudje med nami vedo po pripovedovanju svojih očetov marsikaj povedati, kako so napoleonske vojne globoko posegle v življenje našega ljudstva. Tudi »meksikajnarstvo« homatije so zapustile svoje sledove za seboj. Leta 1878. je mali bosanski pohod odpeljal marsikoga izmed nas, a zopet pripeljal marsikoga med nas, ki se mu prej še malo ni sanjalo o Ljubljani. In zadnja vojna je tako zelo razbrazdala vse naše življenje, v toliki meri izpremenila prilike v naših krajih, kakor se to ni bilo zgodilo nikoli vse od preseljevanja narodov! Ljubljanska srajca, kolikor jih je še, se skorajda že sploh več ne spozna v svoji okolici. Najmanj dve tretjini ljudi nju je neznanih, dočim je v dobrih starih časih poznal slehernega s paglavci vred, do najmanjših podrobnosti je poznal vso zgodovino in razmere vsakogar v deveto koleno nazaj. Ne bo več dolgo in pristna ljubljanska srajca bo morala vzdolj vsej svoji trdoživosti zapeti svoj labodji spev ali mrtvaško pesem.

Med številnimi novodošleci, ki so prišli iz raznih krajev in se med nami naselili, zavzemajo

Dalmatinci

odlično mesto: ne sicer toliko po svojem številu kot po »priljubljenosti« in svojem »vplivu«. Ni bosa naša beseda! Samo malce pomislite, pa boste takoj rade volje pritrili, da je gola resnica.

Res pravi reveži med reveži so pa nedvomno

dalmatinski težaki

Opravljajo najtežja dela za mezdo, borno, da se bog usmili. Težak - domačin je rajši od kruha in vodi brez dela, kakor da bi garal za tako revščino. Oni pa delajo, garajo. Prebivajo po kolibah, zbitih iz desk, drvarnicah, kletih in podobnih luknjah, veseli, da imajo le strego nad glavo. Hrana jim je prav tako borna kot bivališče. Kruh, pa krompir, včasih »salama« ali kaj bornega toploga. Krčmo poznajo bolj malo. Oblika v petek in svetek ista, skrajno siromašna.

Pri vsem tem pa si vendarle tekom mesecev prištedijo nekoliko metuljev, ki jih pošiljajo domov svojcem, kjer jim zemlja ne more dati dovolj kruha, ne v obmorstvih, ne v notranjih krajih kršne Dalmacije, odkoder so izvečine prišli k nam. Tako je povsem naravno, da so ti težaki ki priljubljeni pri naših podjetnikih. In to se ve, da iz istega vzroka zopet niso priljubljeni pri domačih sotrpinih iste vrste.

Ko jih človek vidi, se ne more otrestiti čudnih misli: Gre naš človek s trebuhom za kruhom v daljno tujino. Dela in gara, kakor še nikdar ni videl delati, nikdar slišal, kako se mora delati v tujini, nikdar mislil, da človek sploh more toliko dela prenesti. Pri tem služi lepe novce, ima dobro hrano, trikrat na dan meso, se izobrazi na zunanji in znotraj, pa prištedi, ako hoče varčevati. Pri vsem tem pa čitaš tod in tam na moč sentimentalne reči o njih. Češ, kaj bodo tišni borni novci, ki jih prištedene prinese seboj, ko pa se izseljeni mladenci vračajo čez 10, 20 let, kot izgarani starci brez moči, da so domačiji in domovini v nadlogo itd. — Za te dalmatinske garače in njihov položaj tukaj doma med nami se pa ne zmeni živ krst!

Pa dovolj te žalostne slike iz našega življenja. Vse drugačno, boljše, veselejšo sliko nudijo

dalmatinski krošnjarji

Kdo jih ne pozna? Teh, izvečine žilavih, utrjenih možakarjev, ki nosijo od hiše do hiše, od vasi do vasi, od sejma do sejma, od tovarne do tovarne (okoli plačilnih dni seveda, za katere kaj dobro vedo!), »vse svoje« vedno seboj, od jutra do noči, dasi jih težki tovor robe na moč teži. Krizem naših krajev so se razlezli kot mravlje. Najdeš jih, kamor prideš, po vaseh v ravni, kamor v najbolj oddaljenih hribovskih naseljih. Vseposvodi je že znan Marko s solca žarkega. Zelo pa se moti, kdor meni, da ti vedno vedri prevečene ne znajo izpregovoriti druge besede kakor svoj večni: »Kupi! Kupi!« (Tikajo vsakogar!) in

barantati. So med njimi n. pr. politikanti, ki vtaknejo v žep marsikatega naših nekdanjih izkušenih agitatorjev. Pri nas so seveda trgovci, da jim izlepa ni para, čeprav jih njihova trgovska žilica včasih zapelje na pota, kjer pridejo navzkriž s postavo. Desna roka so in zavoljo tega, dragi trgovcem, katerim ni zadosti tisto, kar prodajo po svojih prodajalnah, pa se poslužujejo teh krošnjarjev, da jim razpečava robo od hiše do hiše po vsej deželi. Kako so kajpak ti garači priljubljeni pri ostalih trgovcih, ni da bi izgubljali besedico o tem. Vsi vemo. Širši sloji ljudstva pa so v tem pogledu kaj nestanovitni; ravna jo se po svojem razpoloženju, ravna jo se po razmerah, t. j. po stanju mošnjička.

Ampak še eno moramo pripomniti o teh naših Dalmatincih, kar jim pa pač ne bo v škodo Niso namreč Dalmatinci, posebno obmorski ne. Le kak posameznik je iz Dalmacije. V pretežni večini so iz bosanskih krajev ob dalmatinski meji. In pred vojno, ko so prodajali svojo robo po drugih bogatejših deželah (kamor jim je sedaj pot zaprta), so sloveli samo kot Bošnjaki. To je sicer bolj pravilno, njim pa je kakopak vseeno, naj jih ljudje nazivljajo Bošnjake ali Dalmatince; glavno jim je, da svojo robo prodajo.

Pa še nekaj o njih, kar je najvažnejše. Najsi je njih sloves tak ali tak, v enem pogledu lahko služijo za vzgled izvestnim našim slojem, zlasti onim, ki jih vleče v tujino: varčni so in stanovito skromni, pa zmerni tako glede stanovanja in hrane, kakor glede pižaje in zabave (vsaj med nami!). In kakor si že omenjeni težaki prštedijo metulje, tako pošiljajo ti krošnjarji celo jurje v svojo domovino.

Tretja skupina sinov s solca žarkega pa je pomembnejša in važnejša; ne samo v ožjem krogu svojega stanu. Njihovo delovanje je med nami poseglo bolj globoko v naše domače prilike kot se hoče priznati. To so naši

dalmatinski krčmarji

Mirno lahko trdimo, da ni kmalu med nami tako priljubljenih, obenem pa tako osvoženih ljudi, kakor so dalmatinski krčmarji. Radi jih imajo prijatelji žlahtne dalmatinske kapljice, seveda če ni krščena, sovražji jih pa konkurencija in to pogosto po pravici. Dalmatinski krčmarji v mnogih krajih lahko tekmujejo z našimi, ker imajo mnogo manjše režijske stroške, pa tudi sicer je njihovo stališče v primeri s stališčem naših gostilničarjev mnogo lažje. Občudovanja vredna je podjetnost dalmatinskih krčmarjev. Neprestano tuhtajo in opazujejo lokale, če bi se ne dal najti kje še primernejši kotiček, kjer bi se več prodal. Radi tudi potujejo po kmetih in si ogledujejo kraje, kjer bi mogli ustanoviti dobro idoečo podružnico.

Lepo je tudi videti dalmatinske krčmarje, kako drže skupaj. Glave staknejo skupaj in vse zaupne zadeve so kmalu urejene. In kolikšno, naravnost patriarhalno avtoriteto ima gospodar nad uslužbenim Dalmatincem! Ena beseda zadostuje, pa mirna Bosna. Dalmatinski krčmarji so tudi zelo prijazni in postrežljivi. Za vsakega gosta imajo prijazno besedo, radi se pošalijo z otroci ali posli, ki pridejo po vino, prisedejo k mizi in vržejo karte, če kdo manjka, pomagajo zapeti, pa tudi politizirati. Pri tem spoznaš njihovo narodno zavest. Njihov spomin je presenetljiv. Med njimi so mnogi, ki poznajo gosta po imenu. Če je bil le enkrat pri njih. Napram pitancem so obzirni in prizanesljivi, seveda če so mirni. Proti razgrajčem pa nastopijo energično

Trmast deček

— Mamica, daj mi kozarec vode
— Ne dobiš je — zatisni oči in spi
— Ne, mamica, daj mi kozarec vode
— Če ne boš takoj tiho, pridem k tebi in te naseškam.
— Mamica, ko se napotiš k meni, ali bi ne mogla vzeti obenem vode s seboj?

Pred sodiščem.

— Torej tepec je vam rekel obtoženec. Je to res?
— Res, gospod sodnik

Naknadno vremensko poročilo

po stanju dne 12. t. m.

Nova vas na Blokah: temperatura —2, snega 3 cm, jasno, severozapadni veter.
Koča v Planici: temperatura —9, snega 20 cm, suh, pršič, vreme jasno.
Pohorje pri Mariboru: pri Mariborski koči: temperatura —3, severni veter, snega 55 cm.
na Klopnem vrhu: temperatura —3, snega 60 cm, sever;
Ribniško zavetišče: —3, snega 35 cm, južni veter;
Ruška koča: —3, snega 30 cm, sever.
Smolnik: —3, snega 20 cm.
Koča na Zelenici: 40 cm snega. JZSS.

Originalna prireditve

Sicer si zmislijo Ljubljanci vedno kaj novega, vendar, pa take prireditve še nismo imeli, kakor se nam obeta. Uslužbenici »Zvezde«, namreč naše priljubljene kavarne, elegantne restavracije in prima kleti, so prišli na srečno misel, da 8. januarja prirede kolosalen monstre-konzert, kakopak s plesom, saj bo takrat že veseli predpust. Ampak sladke muzike ne bomo uživali in tudi vrteli se ne bomo samo v zabavo, temveč v dobrodelne namene. Ni kar ne mislite, da smo pozabili, kako so lani po kulinarčni razstavi natakariji in kuharji razdelili ves čisti dobiček revežem, zato pa letos spati ne morejo, da bi ne lajšali bede, čeprav tudi njim ni postljano z rožicami in morajo jesti prav trd kruh. Torej v »Zvezdi« so stopile trume uslužbencev skupaj in se zmenili, da bodo muzicirali in plesali za revne šolske otroke, da bo prireditev popolnoma ekstra, so naročili iznajdljivemu organizatorju g. Zdi Nečimru, vsemu mestu znanemu elegantnemu plačilnemu natakariju restavracije »Zvezde«, naj vse lepo pripravi in uredi. Godli pa seveda ne bodo natakariji in trobili na lijak, slaščičarji piskali na »samrole« in jih spremljale kunarice s pokrovkami, ampak koncertni mojster g. Antoni Monea, ki nam vsak večer v restavraciji preganja skrbi s svojim prvovrstnim orkestrom, torej ta okrogli, jovljati, gospod bo pripravil tak program za koncert, kakršnega še nismo slišali.

Pomagajo seveda vsi uslužbenci z navdušenjem, ampak najbolj vnet je pa seveda sam dobrosrčni gospod šef, naš blagi ata Živili. Kjerkoli je treba prisločiti na pomoč, je gospod Krapeš že tako vedno prvi zraven, ampak sedaj se je pa uprl z vsem svojim širokim hrbtom, da z ideje mora zrasti nekaj veličastnega. Za reveže g. in še celo za revne šolarje, pa se zato tako žrtvuje. Toda sedaj bodo otroci res dobili lepa darila. Ko se bodo namreč prireditelji oddahnilo po naporih koncerta in »lesa, bodo zračunali, koliko jim ostane čistega, za ves prebitek pa kupijo dobrega in solidnega blaga ter dajo napraviti lepe obleke in trdne čevlje, da bo decarima imela kompletno in trpežno obleko. Podpreti pa seveda mora plemenito misleče uslužbenice tudi občinstvo. Zato naj pa na 8. januarja društva ne prirejajo drugih veselic in plesov.

Iz Škofljice

K članku objavljenem v »Slovenskem Narodu« dne 26. novembra pod naslovom »Pevsko društvo v Škofljici« podajamo sledeče pojasnilo:

Pevsko društvo kot tako sploh ni bilo ustanovljeno, temveč je bil ustanovljen le pevski odsek gasilnega društva. Ta odsek je sedaj še v povojih ter je jasno, da o kakih uspehih še govora ni.

Laž je, da si je odsek nabavil prvovrsten klavir, fakt pa je, da je nabavil star harmonij, ki za tukajšnje razmere popolnoma zadostuje. Izmišljenost in »benem podlo izzivanje« je trditve, da so si nekateri pevci nadelili imena slavnih pevcev, kar bi storili edino le kakšni fantalini, ne pa gasilci, ki streme za tem, dvigniti gasilno društvo s pevskim »sekom za stopnjo višje, še večja pa je laž, la se nekateri najboljši pevci, kakor to navaja priobčeni članek celo z začetnimi črkami njih men zberbo pod vaško lipo ter ta tam zapojajo, ker v tukajšnji vasi sploh ni nobene take lipe.

Ravno tako je laž, da nameravamo

prirediti pevski koncert in to v prosti »hotela Lampič« ter moramo pomilovati pisca, da kljub svoji visoki inteligenci, kamor se vsaj prištevava, še danes ne razločuje pojma o hotelih in navadnih kmečkih domačih gostilnah, kakršna je Lampičeva, ki jo je uredil njegov oče po »oj jih zmognostih in okusu. Niti najmanj pa ni pisec upravičen objavljati take prireditve brez naše vednosti, zlasti ker ne reflektiramo na take vrste reklame; to svetujemo piscu (V. L.) in diktatorju svoječasnega dopisa, da bi se bavili z drugimi, pametnejšimi in koristnejšimi stvarmi, kakor pa s pisanjem takih maloverdnih in naravnost otroških člankov, in ki resno in hvale vredno napredovanje tako male »mice omalovažujejo. Bilo bi »iporčljivo, da bi pisca takih neumestnih člankov koncem šolskega leta ne delali svojim staršem nepotrebnih skrbi in še celo morda malo več?!

V bodoče bomo izvajali konsekvence ter potrkali na vrata ravnateljstva šole, ako bi se imeli slinči slučaj ponavljati. Anonimnega pisca članka z dne 26. novembra 1930 podpisano gasilno društvo v Škofljici, da isti nepremišljeni, otroški, to-

da deloma gotovim osebam razžalji, društvu pa neprijetni dopis prešle v »Slovenskem Narodu« in v »Jutru« v izogib nadaljnjega postopanja. — Prestojno gasilno društvo Škofljica, dne 10. decembra 1930.

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navalih, glavobolu, splošni slabosti vzemite zjutraj na tešče kozarec »Franz Josefova« grenčice. Po izkušnjah, nabranih na klinikah za notranje bolezni je »Franz Josefova« voda izvanredno dobrodejno odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zanesljiv sofer.

Potnik: Vi vozite strašno hitro.
— Če se bojite, zatisnite oči, kakor sem jih zatisnil jaz.

Ona je na boljšem.

Zena: Kuham in pečem ti — in kaj imam za to? Nič!
Mož: Ti si še vedno na boljšem, kajti mene boli od tega trehuh.

Miguel Zamaicos:

Zlata ribica

Gospod Hordelaine je vstopil v salon, kjer je njegova žena lepila na kozarce vkulhanega sadja napise; v roki je držal previdno nekaj, kar je moralo biti zelo imenitno, ker je bilo tako skrbno zavito v papir.

— Ugani, Finetta, kaj sem prinesel. Finetta — ki se je imenovala v resnici Adolfin — je pustila nedopisano besedo marelice, odložila pero in očala in se radovedno ozrla na mizo, kamor je bil mož položil svoj zaklad.

— Ne vem... morda melono? Ali globus? Okrogel sir? Klubok?

— Ne.

Gospa Hordelainova še svoj živ dan ni reševala rebusov in ugank, zato se tudi zdaj, s šestdesetimi leti, ni nameravala ukvarjati z njimi.

— Udam se, — je dejala.

Gospod Hordelaine je naglo odvil papir.

— Akvarij z lepo zlato ribico!
— Kaj pa naj to pomeni, prosim?
— Za božjo voljo, — ji je pojasnjeval gospod Hordelaine, — zlata ribica v akvariju je vendar okras sobe kakor bibelot ali kaj podobnega. Toda tebi bo še nekaj več: fetiš in spomin. Kajti pomisli, tej lepi zlati ribici je ime tako, kakor meni.

— Kakor tebi?
— Da — bil sem baš pri železninar-

ju Franginu, kupoval sem pri njem žico, pa mi je pokazal akvarij, rekoč:
— Cujte, gospod Hordelaine, tole bi morali prinesiti svoji soprogi: zlatega cypriena. To bi bila prijetno presenečena.

Cyprien! Nikoli nisem mislil, da pravijo zlati ribici učeno cyprien. In res sem kupil akvarij z ribico, kajti mislil sem si, da ti bo tale cyprien v spomin, ko mene ne bo več.

Ljubeča gospa Hordelaine ni mogla ostati hladnokrvna. Kako milo darilo! Zdal se moramo nekaterim čitateljem na ljubo omeniti, da se zlati ribica v resnici ne imenuje cyprien, temveč cyprien... Bodisi da je gospod Hordelaine nevede spalil znanstveni naziv zlate ribice ali pa železninar Frangin ni znal dobro pravopisa.

Zdal moramo s težkim srcem sporočiti žalostno vest: gospod Hordelaine je umrl od onega dne čez tri mesece in zapustil svojo dobro ženo brez uteh.

Uboga gospa Hordelainova! Povabila je k sebi svoj starejši sestro, gospodično Hortenzijo Chopinovo, staro devico, ki je gojila do svoje varovanke skoraj materska čustva in čije edina skrb je bila tolažiti jo v bridkosti nad izgubo dragega moža.

Vse, kar je pripadalo ranikemu, je postalo sveto, posebna relikvija je bila pa zlata ribica, za katero je gospa Hordelainova najbolj skrbela, ker je bi-

la zadnje darilo nepozabnega moža. To je bilo nekaj živega, kar je nosilo tudi njegovo ime... In vdova je pripisovala zdaj proroški pomen besedam svojega moža, ki so jo bile takrat tako ganile:
— Tale cyprien ti bo v spomin name, ko me več ne bo.

Kako sta mu stregli, temu dragocnemu cyprienu! Prvo, na kar sta zjutraj mislili, je bilo snajenje akvarija, izmenjava vode in krmljenje cypriena. Izvedeli sta, kakšna hrana mu najbolj prija in naročili sta iz Pariza posebno krmo: posušene črve in razne druge delikatese za ribice v akvariju. Dvakrat v tednu je prinašal neki ribič steklenico svežih črvov in desetkrat na dan sta potisnili sestri v akvarij toplomer, da bi se prepričali, ali odgovarja temperatura vode točno predpisani stopinji.

Nekega popoldne je bil cyprien malo bolan. Odpiral je škrge in plaval po strani, kakor da je izgubil ravnovesje. Gospa Hordelainova je bila vsa iz sebe. Poslala je po živilozdravnika, ki je bil varen lečiti samo krave in zato je bil malo v zadregi pred tem nežnim organizmom brez popolnega razvoja in brez temperature.

Toda, da bi sploh kaj storil, je prijel ribico, ji odprl gobček in ji kanil vanj skozi slamico tri kapljice olivnega olja, potem jo je pa položil nazaj v vodo. Živalica je začela takoj spuščati olivno olje v vodo, toda po čudnem na-

ključju je kmalu ozdravela.

V tem je videla gospodična Hortenzija dokaz pretrane in fantastične simpatije do ribice, ki jo je njena setra oboževala zavoljo svojega rajkega moža. Kaj bi se zgodilo, če bi se ribica nenadoma poslovila od življenja? Gospodična Hortenzija si ni upala niti pomisliti na to?

In — nekega dne, ko je odšla njena sestra na izprehod, je stara devica vsa prestrašena pripravila, da plava živalica nepremično, obrnjena s trebuškom navzgor.

Njen sklep je bil bhskovit. Hitela je k Franginu, prinesla urno drugo zlato ribico iste velikosti, kakor je bila prva in jo spustila v akvarij namesto mrtve ribice. O moč iluzije! Gospa Hordelainova je klicala novo ribico z istimi sladkimi, nežnimi imeni ter skrbela za njo enako, kakor za nesrečno prvo ribico.

Čas je hitel in drugi cyprien se je preselil v krtovo deželo. Toda gospodična Hortenzija ga je pravočasno nadomestila z drugo ribico in tako je šlo tudi s četrto in peto Gospa Hordelainova ni imela niti pojma o dolgotrajni življenja zlatih ribic in mislila je, da žive tako dolgo kakor papige.

Nekega dne, ko je bila sestra v posetih pri gospe županji, se je preselila na oni svet peti cyprien. Kako nečuvna naključje! Gospodična Hortenzija je baš mučil revmatizem in tako ni mogla hiteti po novo ribico. Kaj storiti?

Urno, Marija! — je kričala za služkinjo, — tecite k Franginu in prinesite nemudoma ribico, podobno tejele v akvariju. Če moja sestra ne zagleda svojega cypriena, ko se vrne, jo zadene kap.

Marija se je vrnila čez pet minut vsa zasopla nesoč v lončku majheno zlato ribico.

— Kaj se vam meša šleva neumna!
— Toda gospodična — imeli so samo še tole.

— Oh, kriz, kriz! — Je slišim korake na stopnicah. Božje! Brž v akvarij in vzemite iz njega ono mrtvo. Urno, urno! Gospa Hordelainova je vstopila v salon in njen prvi pogled je veljal ribici, kakor vedno.

—Kaj pa vidim? — je vprašala vsa prestrašena. — Kaj to pomem? Kje je cyprien, moj cyprien?

Gospodični Hortenziji je šinila nena, doma srečna misel v glavo. — No, le pomisli, — je dejala, — da je cyprien... kako naj ti to povem? — imel mlado ribico... potem je pa poginil.

Gospa Hordelainova se k sreči ni spoznala v ihtvoloriji Sedla je globoko ganjena, položila roko na prsa, kakor bi hotela pomiriti razburjeno srce, in dejala:

— Ubogi cyprien!... Toda navse zadnje... je to njegov mladi... meso njegovega mesa... še vedno malo njega... tale mladi bo vsaj dolgo živel.

Sovjetsko kazensko pravo

Glavne določbe novega sovjetskega kazenskega zakonika, ki stopi kmalu v veljavo

V Pragi je predaval te dni Sergej Varšavski o sovjetskem kazenskem zakonodaji. Njegovo predavanje je vzbudilo tem večje zanimanje, ker se je vršilo v času, ko so stali v Moskvi pred sovjetskimi sodniki člani tako imenovane industrijske stranke in ko je prišla sovjetska kazenska zakonodaja ponovno do veljave.

Ko so prišli boljševiki v Rusijo na krmilo, je dejal Varšavski v svojem predavanju, — jim ni bilo prav nič ležerice na tem, da bi spravili slučajno in na hitro roko izdane odredbe in sistem. Oboroženo ljudstvo je obracovalo s svojimi tlačilci brez vsakih pravil in brez vsake zakonodaje, tako so karak-terizirali to začetno dobo boljševiki sami. Pozneje so pa priznali »nujnost« v interesu varčevanja proletarskih sil ustvariti sistem držanja v šahu razrednih sovražnikov. Iz tega sklepa je sledil kazenski zakonik, uveden in veljaven od leta 1922 na vsem ozemlju sovjetske zveze. V temelji zakonika ni bil položen kriterij krivde, temveč kriterij socialne nevarnosti. Njegova glavna značilnost je široka uporaba smrtnih kazni, ki je določena za 42 različnih vrst zločinov. In baš na to posebnost so sovjetski pravniki ponosni.

Naš kazenski zakonik, porojen v borbi proti izkoriščevalcem, seka široko, posega široko in njegove ognjene klešče so krute in ostre, kakor sama revolucija, je dejal nekoč predsednik vrhovnega sovjetskega sodišča Višinski, ki je predsedoval tudi obravnavi proti članom industrijske stranke. Javno, odkrito borbo z orožjem v rokah smo končali zmagovito, toda sovražniki še preže na nas skrivaj na vsakem koraku. V takem položaju bi bila vsaka obzirnost oklevanje ali pri-zanesljivost neumnost, pravi drugi sovjetski pravnik Estrin. Ta zakonik je torej dokaj strog, toda sovjetski pravniki so prišli do prepričanja, da je potrebna še večja strogost. Zato hočejo zamenjati prvotni zakonik z novim še strožjim in krutejšim. Sestavila ga je pravna sekcia komunistične akade-mije.

Novi zakonik je bil že objavljen in stopi v veljavo v najkrajšem času. To je zadnja beseda komunističnega dela na polju prava, ki predstavlja oni sistem kazenskega prava, ki naj bi po mnenju komunistov temeljito posegel v ves družbeni red. Iz uvoda je raz-vidno, da je zahteval novi kazenski zakonik »nujnost« streti z najostrejšimi represalijami odpor izumirajočih razredov, za kar je potrebno poostriiti na-pram njim sredstva represalij. Dose-danji kazenski zakonik ni več ustrežal zato, ker je prevzel iz buržuaznih ko-dexov »načelo upoštevanja represije glede na odgovarjajoče kaznjivo de-ja-nje in načelo točne opredelitve zlo-činov«. Novi zakonik je pa rešil sodnike teh »spon«. Zato v novem zakoniku sploh ni tako znanega posebnega de-la, v katerem podajajo evropski zakoni-ki opredelitev raznih vrst zločinov in kažejo meje kazni. Opredelitev raznih zločinov in omejevanje kazni je iz no-vega zakonika izločeno. Zakonik obse-ga samo splošni del, kjer se govori o temeljnih načelih. Pojma »zločin« in »kazen« sta zamenjana s pojmi »javno nevarno delovanje ali dejstvo« in »proti-trepi«. Celo pojem »pravo« je bil odpravljen in namesto njega se rabi po-jem »politika«.

Zanimiv je takoj 1. §, ki pravi: Na-loge kazenske politike proletariata v dobi prehoda od kapitalizma h komu-nizmu je zaščita diktature delavskega razreda in z njo organiziranih socia-lističnih oblik življenja pred posega-njem razrednih sovražnikov in pregre-ški od strani nezanesljivih elementov iz vrst delavcev samih. V pogledu razrednih sovražnikov zahteva zaka-onik, naj se uporabijo »sredstva brez-obzirnega zatrtja«, kar se pa tiče nezanesljivih elementov med delavci sa-mimi, so pa predvidena samo »sredstva prisilnovzgojnega značaja«.

Kaj so sredstva brezobzirnega za-trtja? Tu je na prvem mestu »usmrte-ten z ustreljenjem«. V katerih prime-

rih se sme uporabiti smrtna kazen z ustreljenjem? Na to vprašanje odgo-varja člen 32 § 1, ki pravi: Smrtna ka-zen z ustreljenjem se uporabi 1. za protirevolucionarno delovanje in 2. za vsako dejanje, podobno protirevoluci-onarnemu. Odgovor na vprašanje, ka-tera dejanja veljajo za protirevoluci-onarna, najdemo v členu 22., ki je pod-laga vsega zakonika. V tem členu čita-mo, da je protirevolucionarno vsako dejanje, ki je vedoma usmerjeno ali pa ki objektivno podpira strnoglavljenje ali oslabilitev diktature proletariata, vsako izpodkopavanje socialistične izgradnje in temeljnih političnih, gospo-darskih in nacionalnih rezultatov pro-letarske revolucije, kakor tudi sposob-nosti za obrambo in zunanje varnosti Zveze socialističnih sovjetskih repub-lik.

Med protirevolucionarna dejanja spada poleg oborožene vstaje proti sovjetski vladi tudi soudeležba v inter-veciji proti sovjetski zvezi in nje blo-kadi. Z ustreljenjem se kaznuje tudi vsak stik z izumirajočimi krogi, ki ro-varijo proti sovjetski Rusiji. Pod ta paragraf se da spraviti tudi dopisova-nje sovjetskih državljanov z njihovimi sorodniki in znanci v emigraciji. Vsa dejanja, ki ovirajo normalno delovanje socialističnih ustanov, veljajo za pro-tirevolucionarna in se lahko kaznujejo z ustreljenjem. Smrtna kazen je določena tudi za vsako propagando in agitacijo proti sovjetski vladi, kakor tudi za hujskanje in širjenje ali prikrivanje li-terature take vsebine. Posebni člen je namenjen onim, ki so se borili pod car-skim režimom ali protirevolucionarni-mi vladami med državljansko vojno proti delavskemu razredu. Vsem tem grozi ustreljenje ne glede na to, da je minilo od padca carskega režima od-nošno od državljanske vojne že nad 10 let in da je sovjetska vlada že ope-tovano obljubila amnestijo.

Protirevolucionarnim dejanjem ena-ko je kršenje monopola, nasprotovanje finančnim ukrepom sovjetske vlade, organizirano delovanje premožnih kmetov (kulakov), usmerjeno k desorgani-zaciji kolektivnih gospodarstev itd. Za-nimiva je določba, da se more upora-biti smrtna kazen tudi proti onim, ki sicer niso stali na kaznjivem dejanju, ki pa vzbujajo po svojem občevarju ali zvezah z zločinskimi krogi ali glede na svoje prejšnje delovanje resno boja-zen, da bi mogli taka dejanja storiti. S svincom torej v sovjetski Rusiji ne štedijo. Za one, ki bi hoteli potovati v sovjetsko Rusijo, je važno, da se raz-teza nvi sovjetski kazenski zakonik tudi na vse inozemce, razen onih, ki izjavijo pravice eksteritorialnosti, pa tudi o teh se obravnava v vsakem konkretnem primeru diplomatskim po-tom.

Kdaj škoduje cigareta?

Skoraj vsak kadilec ima gotovo na-vado, ki mu je tako pri sredu, da bi je za vse na svetu ne opustil. Zdravni-ska opazovanja so pa dognala, da ve-ljajo za vse kadilce gotova pravila, katerim se morajo pokoriti, če nečejo, da bi jim nikotin občutno škodoval. To velja zlasti za kadilce cigaret.

Dr. Bogen iz Cincinnati je nedav-no ugotovil, da cigarete nikoli ne sme-mo kaditi do konca in sicer zato ne, ker je zadnji košček cigarete nekak-šen filter, ki sprejema vase iz vse ci-garete približno dve tretjini nikotina, ki ga spravi kadilec v svoj organizem, če ne vrže »čika« proč. Blizu ust tle-ča cigareta pa škoduje tudi kadilčevi ustni duplini. Samo ob sebi je razum-ljivo, da bi kadilec ne smeli cigarete-ge dima vdihavati, kajti pri tem prihaja v organizem osemkrat toliko nikoti-na, kakor pri navadni kaj. Cigarete je treba kaditi počasi, kajti če jih ka-dimo hitro, pride v organizem dobra polovica vsega nikotina, kar ga je v cigareti.

Dr. Bogen je z mnogimi poizkusi tudi ugotovil, da pride v zrak v sobi več škodljivih snovi, če drži kadilec

tlečo cigareto v roki, kakor če kadi in puha dim pod strop. Cigaret bi v lastnem interesu ne smeli nikoli ka-diti pred jedjo in ene cigarete bi ne smeli kaditi nad 10 minut.

Mesna hrana

Vegetarijanci ne bodo nič kaj ve-seli vesti o poskusih v neki newyor-ski bolnici, kjer so hranili dva moža-karja samo z mesom. Mnogi namreč tr-di-jo, da povzroča meso razne bolezni in če že ni neposredni vzrok, pa vsaj podpira škodljivce v človeškem orga-nizmu. O tem so se hoteli prepričati v ameriški bolnici na dveh polarnih raz-iskovalcih, ki sta bila vajena jesti sa-mo meso.

Možakarja nisa smela jesti celo leto nič drugega, kakor meso in žival-sko mast. Prebivati sta morala v New-yorku in opravljala sta delo, pri kate-rem sta morala sedeti. Pač sta pa ho-dila vsak dan več milj daleč na izpre-hod. Čez leto dni so ju na kliniki teme-ljito preiskali in prišli do zanimivih zaključkov. Oba sta ostala duševno in telesno čila, v njunem organizmu ni bilo nobenih znakov kakršnekoli bo-lezni. Nasprotno, proti nalezljivim bo-leznim sta kazala še večjo odpornost. Trditev, da meso človeku škoduje, če ga je preveč, torej ne drži. Človek se lahko hrani tudi s samim mesom, se-veda če ga ima.

Meteor, ki ga ni

Slavni ameriški zvezdoslovec dr. Forest Moulton je podal na kongresu zvezdoslovcov v Chicagu zanimivo pojasnilo o brezuspešnem iskanju slo-vitega arizonskega meteorja. Blizu kraja Winslow v Arizoni je meteorsko žrelo, ki meri v premeru nad eno an-glesko miljo. Učenjaki so mislili, da je padel na zemljo ogromen meteor ali pa več meteorjev tesno skupaj in da je nastala po eksploziji, ko so se do-taknili zemlje, ogromna jama. Domne-vali so, da je moral tehtati meteor naj-manj 300.000 ton. Bili so prepričani, da je meteor zarit na dotičnem kraju v zemljo in da bi ga mogli odkopati. Iska-li so ga in investirali v kopanje mnogo denarja, toda vse prizadevanje je bilo zaman. Če bi zašel v našo atmosfero 1 kg težak meteor z začetno hitrostjo okrog 10 milj na uro, pravi Moulton, bi ga v začetku zrak ne oviral mno-go, čim bolj bi se pa bližal zemlji, tem večji bi bil odpor zraka in zato bi se njegova hitrost zmanjšala. Večina energije meteorja bi izginila v obliki svetlobe in toplote in meteor bi takore-koč zgorel.

Večji meteor pa naleti v atmosferi na neznaten odpor, zato pade na zem-ljo z ogromno silo in naleti seveda na velik odpor. Moulton trdi, da znaša od-por pri 1000 ton težkem meteorju na en kvadratni palec (6,5 cm²) 50.000 ton, kar pomeni, da pritiska na 6,5 cm² veli-ko ploskev ogromna sila 2.400.000 konj-skih sil. Lahko si mislimo, da razre-ze s strahovito eksplozivno silo pri ta-ko silovitem udarcu tudi najtrše kovi-no. To se je zgodilo najbrž tudi z ari-zonskim meteorjem in zato Moulton meni, da ga zaman iščejo, ker ga sploh ni.

Katerina Velika je bila Rusinja

Petrograjska akademija je zbrala nove zgodovinske podatke, iz katerih je razvidno, da slavna ruska carica Katerina Velika ni bila po očetu Nemka, temveč Rusinja. Njen dozdev-ni oče, princ Anhaltski, se ni razume-l s svojo soprogo, rojeno princeso Hol-stein, ki je bila po cele mesece odsot-na iz Stettina, kjer sta prebivala na-vadno čez zimo. Zimo leta 1728/29 je preživela v Parizu, kjer se je seznanila z atašejem ruskega poslanstva Ivanom Ivanovičem Beckim. Becki je bil mlad, lep mož in za takratne čase iz-redno izobražen. K princesi Anhaltski je zahajal na dom in v pariški družbi se je splošno govorilo, da imata lju-bavno razmerje.

Spomladni se je vrnila princesa zgodaj v Stettin, ker je bila že v zad-njih mesecih nosečnosti. 21. aprila 1729 se ji je rodila hčerka Sofija Av-gusta, poznejša ruska carica Kateri-na. Ko je dorasla, je bila Beckemu

presenetljivo podobna. In ko je posta-la carica, je poklicala Beckega na dvor in ga sprejela kot svojega očeta. Imenovala ga je za tajnega svetnika in mu poverila upravo vseh prosvet-nih ustanov. Kot tak je ustanovil Becki zavod za vzgojo plemiških hče-raz »Smolnij« v bivšem samostanu iste-ga imena. Ta zavod je odpravila šele boljševiška revolucija. Boljševiki so imeli v njem prvo vlado, predno so se preselili v Moskvo.

Eno leto med gorilami

Ameriški Carnegijev zavod je po-slal lani pod vodstvom dr. Bingham-a ekspedicio v zaščiteno kraljestvo gor-il v Afriki, kjer žive zadnji ostanki teh velikih opic, ki hitro izumirajo. Ekspedicio je bilo naročeno, naj ostan-e leto dni v pragozdu in temeljito prouči gorile, o katerih so krožile raz-ne fantastične in večinoma neosnova-ne vesti. Znanstveni krogi so z veli-kim zanimanjem pričakovali prve ve-sti o opazovanjih ekspedicije. »Narod-ni park« v oblasti Kiuve v belgijskem Kongu med jezerom Kiuve in Ugando je proglasila belgijska vlada pred 5 leti za zaščiteno ozemlje na pobudo Carnegijevega zavoda. To ozemlje meri okrog 1500 km² in je zdaj glavno bivališče zadnjih ostankov goril.

Ekspedicija je imela zelo težko na-logo, kajti pragozd, v katerem žive gorile, je skoraj nedostopen. V tem gostem bambusovem gozdu žive gorile življenje, ki se bistveno razlikuje od dosedanjih nazorov in trditev. Znano je, da so gorile velike in zelo močne opice. Zato so naravoslovci domneva-li, da je gorila zelo kruta, divja in agresivna opica. V resnici je pa zelo miroljubna žival, ki cení mirno in udobno življenje nad vse. Naravnost vzorno je rodbinsko življenje goril.

Vsak večer si napravijo gorile ve-liko ležišče na drevesu ali pa tudi na tleh. Tam spi samica z mladiči, dočim bedi samec nad spečo rodbino. Tudi naziranje, da se gorilske rodbine rade naselijo na enem kraju, je napačno. Gorile se hranijo z rastlinsko hrano in se morajo torej seliti iz kraja v kraj. Za vsako noč si napravijo dru-go ležišče. Čez dan je pa samec svoji rodbini pravi paša in pogosto pošte-no našeska neposlušne mladiče. Če ni napaden, ali če mu ne preti nevarnost, je tudi samec miroljuben.

Ekspedicija se je seveda dosledno izogibala vsakega napada in ni prišla nikoli v neprijeten položaj, da bi mo-rala rabiti orožje, čeprav so prebivali člani ekspedicije, med katerimi je bila tudi žena dr. Bingham, več mesecev v neposredni bližini goril. Ekspedi-ciji se je posrečilo celo izdelati več filmov o intimnem rodbinskem življe-nju goril. Inteligenca goril je zelo vi-soka. Carnegijev zavod bo dal te za-nimive filme na razpolago filmskim družbam tako, da smemo upati, da jih bomo videli tudi pri nas.

Kitajski cesar in katoliški ritual

Letos v juliju je izdal Vatikan od-lok, s katerim se prepoveduje vsaka diskusija o vprašanju, ali se more če-ščenje mrtvih kot sveta tradicija ki-tajskega naroda prilagoditi (breedom katoliške cerkve. Odlok označuje to tradicijo kot prikrito malikovalstvo. Zanimivo je, da se nanaša ta odlok na dogodek, star nad 200 let. Prvi jezuit-ski misijonarji so odpadli sredi 16. stoletja in posledica je bila, da so se za dolga leta sprli z dominikanci. Oba reda sta namreč predstavljala dve na-sprotujoči si cerkveni tendenci, jezui-ti ono, po kateri se litera ubija, do-minikanci pa tisto, ki na literi visi in prepoveduje razlago. Ljubosumni na jezuite so se tudi dominikanci napotili na Kitajsko, toda komaj so stopili le-ta 1639 na kitajska tla, so začeli ozna-čati, da je Konfucij z vsemi kitajski-mi cesarji vred proklet in da se bo cvrl v peklu Kitajske oblasti seveda te šale niso razumele, dominikan-ke pridige so proglasile za žalitev veli-čanstev in zabičile dominikancem, naj zapojo drugo pesem, ali pa odrinejo najaz, od koder so prišli.

Dominikanci niso vedeli, kako bi prišli jezuitom do živga in zato so jih obdolžili pred rimsko kurijo krivover-

Nekaj časa je sedela molče po-tém je pa vprašala:
— No — kaj pa če si izberem nje-ga?

Odgovoril je takoj:
— Potem pa sploh ne bo novele, ker skočim še danes v vodo.
— Torej je skoraj neobhodno, da vzamem tebe?

Ni odgovoril takoj, toda čutil je, da je zmagal; on in nihče drugi je tisti, za katerega se je odločila.

Končno je odgovoril smeje:
— Lahko vzameš tudi pomarančo, saj danes itak nisi skoraj nič jedla.

— Prav za prav si velik, neumen otrok, Fred. Kaj nisi že davno opazil, da ljubim samo tebe? Nisem pa vedela, da potrebuješ novelo, da postaneš energičen.

Čez nekaj dni je pozvonil pri nji Nils.

— Čuj, Majo, ali misliš, da bo Fred hud, če mi boš služila za model?

— Prepričana sem, da bo zelo hud.
— Naprosil me je, naj mu ilustriram novelo, in mislim, da si ti kot ustvar-ena za to ... docela tvoj tip ...

stva. Trdili so, da dovoljujejo svojim vernim ovcam prinášati žrtve umrlim, posebno pa Konfucijevim manom. Toda šele po dveh letih intrigah se jim je posrečilo pripraviti papeža Inocen-ca X. do tega, da je izdal dekret, s ka-terim je bilo prepovedano češčenje mr-tvih »po kitajsko«. Jezuiti se pa niso dali ugnati in čez dve leti so si pri-borili nov dekret od papeža Aleksan-dra VII., s katerim je bila njihova raz-laga češčenja mrtvih odobrena.

Tedaj so začeli dominikanci intri-girati na Kitajskem in sicer tako spretno, da je vladarski svet v imenu mladoletnega cesarja Kang-Hi preno-vladal misijonarstvo sploh, misijonarje pa pustil aretirati. Tedaj so zopet na-peli vse sile jezuiti, ki so bili v Pe-kingu kot učenjaki zelo v časteh. Eden je tik pred svojo aretacijo dokazal, da so se kitajski zvezdoslovci v svojih računih temeljito zmotili in za to ugo-tovitev je dobil naslov ravnatelja opa-zovanja na zunanjem nebu. Jezuiti so se sicer pečali z zvezdoslovstvom, niso pa nikoli pozabili, da so v prvi vrsti vojaki priključene cerkve. Dominikan-cem je bilo pridigovanje docela prepo-vedano, jezuiti so pa s svojim zvezdo-slovstvom kmalu zopet dobili velik moralni vpliv na kitajsko ljudstvo.

Zašli bi predaleč, če bi hoteli sie-diti vsem peripetijam tega ritualnega spora, čigar podlaga je bilo prav za prav tekmovalstvo dveh mogočnih re-dov. Cesar Kang-Hi se je pridružil je-zuitom in napisal papežu lastno oro-pismo, v katerem mu je pojasnil, da češčenje mrtvih ni verski, temveč državljanski obred. Toda papež jezuita s tem pismom sploh ni sprejel, temveč je izdal l. 1910 novi dekret in se isto-velj s stališčem dominikancev. To sta-lišče potrjuje dekret, izdan letos v ju-liju. Papeževi mlini morda ne meljejo tako počasi, kakor božji, vendar pa vi-dimo, da se tudi njim nikamor ne mudi.

Radioprogram

Nedelja, 14. decembra.
8: Kmetijska ura; 9:30: Prenos cerkvene glasbe; 10: Versko predavanje: Metanoite (Valer. Učak); 10:20: I. Kaiser: O evrop-skem gospodarskem življenju; 10:45: Šah; 11: Koncert Radio orkestra; 12: Časovna napo-ved in poročila; 15: Gdč. Lebarjeva: Kmet-ska žena: Senca na življenjski poti; 15:30: Plošče: slovenska glasba; 16: Humoristično čtivo, pisatelj Milčinski; 16:30: Koncert pev-skega društva »Sava« z Jesenice; 17:30: Clarke: Vdovec, dramska ura; 18: (Ljudski oder); 19: Prenos iz Prage: Novak: »Lucerna«, opera; 22: Poročila in časovna napoved; 22:15: Radio orkester; 23: Napoved progra-ma za naslednji dan.

Ponedeljek, 15. decembra.
12:15: Plošče (mešan program); 12:45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17:30: Radio orkester; 18:30: Dr. A. Bajec: Itali-janščina; 19: Prof. Debeljak: Poljščina; 19:30: Zdravstvena ura; 20: B. Drenik: O sokolski telovadbi; 20:30: Komorna glasba; 21:30: Plošče; 22: Časovna napoved in poro-čila, napoved programa za naslednji dan.

Torek, 16. decembra.
12:15: Plošče (Donski kozaki — operetna glasba); 12:45: Dnevne vesti; 13: Čas, ploš-če, borza; 17:30: Radio orkester; 18:30: Prof. Fr. Pengov: Solncni sistem; 19: Mla-dinska ura (Jaro Dolar: Polarne ekspedi-cije); 19:30: Dr. Grafenauer: Nemščina; 20: Plošče; 20:30: Prenos iz Zagreba; 22:30: Poročila in časovna napoved, plošče; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 17. decembra.
11: Slavnostna akademija Mestne žen-ske realne gimnazije v Ljubljani v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra; 12:15: Plošče (slovenska glasba, plesni sla-gerji); 12:45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17:30: Radio orkester; 18:30: Literar-na ura; Izbrana dvesta iz del L. N. Tolste-ga; 19: Dr. Nikolaj Preobražensky Ruščina; 19:30: Prof. Silvo Kranjec: Poglavlje iz so-cilogije; 20: Prenos iz Prage: Koncert če-ske filharmonije; 22: Poročila in časovna napoved, napoved programa za naslednji dan.

Četrtek, 18. decembra.
Opoldanski program odpade; 17:30: Otro-ska ura, Manica Komanova; 18: Plošče; 18:30: Drago Ulaga: Gimnastične vaje; 19: Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina; 19:30: Dr. Valter Bohinec: Geologija naše zemlje; 20: Pero Horn: Duševna vzgoja otroka; 20:30: Orgelski koncert: Božič v giasbi (Fr. Kan-zij Fricelj); Stanko Premrl, Božične skrivnosti: I. del, poje baritonist Marjan Rus; 21:30: Radio orkester; 22:30: Časovna napoved in poročila, plošče; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Stvarna ljubezen

Sedel je nasproti nje na terasi re-stavracije in se nervozno poigraval z zamaškom steklenice sodavice.

Instinktivno je čutila, da ga nekaj teži, toda molčala je. Nedvomno so ve-ljale njegove misli nji. Tako je bilo skoraj vedno. Poznala ga je.

Končno je vrgel zamašek proč in jo gledal dolgo, zamišljeno.

— Majo, kako čudno, da nisem tega že prej opazil, saj sva se vendar vide-la celo leto skoraj vsak dan.

— Kaj pa?

— Neenake oči imaš. Eno oko je svetlo modro, drugo pa sivkasto mod-ro.

— In to vidiš šele danes? Menda zato, ker sva se videla vedno samo zvečer pri umetni svetlobi, ko razlika ni tako očitna.

— Kaj če bi se videla jutraj, popoldne in zvečer? Tako bi vsaj razločil vse poteze tvojega obraza.

— To pojde težko.

— Seveda, modro oko je zame, sivo pa zanj.

— Že zopet začneš to pesem! No-

benih očitkov, prosim. Če ne boš pa-meten, plačam sama zase in odidem.

— Da, toda nocoj se mora to odlo-čiti. Zadeva je zelo enostavna: dva možka in ena ženska — kdo zmaga?

— Zakaj baš danes?

— Takoj ti povem. Poznaš me že leto dni. Vidiva se pogosto. Prijetno ti je v moji družbi, meni pa v tvoji. Ljubim te. Toda ti se sestajati tudi z umetnikom Nilsom, mojim znancem. Tudi on je zaljubljen vate in ti ne veš, katerega bi izbrala. Kaj ni vse to do-volj jasno?

— To pesem slišim skoraj že leto dni.

— Danes zadnjič, danes zahtevam odločitev. Pravim ti: ali ali. Izbirajte, prosim velenjen! Gre za moje bo-dročnost in poleg tega za novelo.

— Za novelo?

— Da, za novelo, ki mora biti kon-čana jutri jutraj. Je skoraj že konča-na, gre zame, zate in zanj. Manjka sa-mo še konec.

— Tako torej, ti tu sedi in se nor-čuješ iz ljubezni!

— Nikakor ne, saj je samo goło na-ključje, da se to dvoje križa. Opisal sem tvoja otroška leta, kako si se igra-

la na dvorišču v predmestju in si rani-la kolenček ob oster rob slabega tla-ka, opisal sem, kako te je mati našeska-la zato, ker si ozmerjala dva tuja otroka s »pankerti«, ko sta pljuvala po tebi.

— Hm-hm.

— Bilo je morda neolikano, toda bi-lo je milo, a razen tega se ujema z bo-žičnimi prazniki.

— Zdej je februar, novela mora biti končana za božič — ne razumem, čemu že zdaj sitnariš.

— Prvič bi rad vedel, pri čem sem, drugi se pa take novele pišejo v fe-bruarju. Ta mora biti končana kot re-čeno jutri. Mora biti postavljena, ilu-strirana in natisnjena mnogo prej, toda to so stvari, ki jih ti ne razumeš.

— Da, najmanj pa razumem tvoj ton.

— Moram govoriti odkrito: jutri se sestaneš z njim, pojutrišnjem z menoj — to je že od sile; bodi tako prijazna in pridi z barvo na dan.

— Če vzamem tebe?

— Bo novela končana srečno.

— A če se ne odločim ne zate, ne zanj?

— Ne bodo zadovoljni s koncem ni-ti čitatelji, niti uredništvo.

C. G. Norris.

Vroča kri

Roman.

— Te zelo boli? —
Zelda je stisnila zobe in se nasmehnila. Stala sta tesno skupaj, dekletu naslonjeno na drevo in opirajo na eno roko, dočim si je z drugo masirala nogo v členkih, on pa ves zmeden, poln sočutja in simpatije. Končno je pobral njeno mapo in ji ponudil roko. In tako je odšla z njim proti domu.

To je bil začetek njunega prijateljstva. Pozneje ni šel Mihael nikoli v šolo, ne da bi skočil na hriček za njeno hišo in zvižgal tako dolgo, dokler ni prišla. Pogosto sta se skupaj tudi vračala iz šole, toda ločila sta se po kratkem, prijetnem kramljanju vedno pravočasno, da bi ju ne videla njen stric ali teta. Mlada ljubezen, nežna, plaha ljubezen, brez globine se in brez teže. Mihaelu ni prišlo na misel, da bi svoje občutke razčlenil. Zelda Marsh je bila dražestno deklet, predražestno zanj, to je bilo vse. Misel, da bi mogla vračati njegovo občudovanje, mu je bila docela tuja. Doma ni nikoli govoril o nji. Vedel je, da bi njegovi materi to ne bilo po volji.

Cez zimo je tlela ta iskra med fantom in dekletom dalje. Potem je pričelo solnčno poletje s počitnicami. Dohila je dopisnico od njega s poštnim pečatom »Rowadennan«, potem kratko pismo z njegovimi fotografijami v sportnem dresu ali na konju in skupinske slike mladeničev in deklet v belih oblekah. Zelda je strmela, od kod ljubosumnost, ki jo je prešinjala. Še tega je bilo treba!

Saj ni bilo vredno mučiti se zavoljo Mihaela Kirka. Ni mu odgovorila.

Ko je v začetku soseske tega izvedela, da se ne vrne v šolo, je bila zelo razočarana. Govorilo se je, da poseja umetniško akademijo. Bila je jezna nanj in sklenila je ne več misliti nanj.

Cez mesec dni sta se srečala v Val Schmidtu drogeriji. Teta jo je bila poslala po nekaj in Mihaelom sta stala nekaj časa pri blagajni, ne da bi se videla. Njeno srce je začelo močno utripati, ko ga je spoznala, toda v naslednjem hipu se je raztegnil njegov obraz v dobrodušno rezanje in še predno se je prav zavedla, mu je odgovorila na rezanje s prijaznim smehljajem. Skupaj sta odšla iz drogerije in držala v rokah zelenim trakom prevezane zavojčke.

— Saj sem ti vendar poleti pisal, pa mi nisi odgovorila, — je začel in se ji še vedno režal.

— Nobenega tvojega naslova nisem imela.

— Kako to? »Rowadennan« bi bilo zadoščalo. Saj sem ti pisal na hotelskem pisarniškem papirju.

— Tako? Nisem vedela, da stanuješ tam. Nisem bila prepričana, da d nisi pismo.

— Si dobila fotografije?

— Da. To je moralo biti prijetno z vsemi temi mladeniči in dekleti. Na »dekletih« je bil lahen naglas. — Ti v akademiji ugaja?

— Seveda mi. — Pravil ji je to in ono o akademiji.

— Posejajo akademijo tudi dekleta? — ga je prekinila.

— Kako bi je ne; cela armada. Dve na enega fanta, če se ne motim.

— Oh, — je odgovorila Zelda komaj slišno. Bila je užaljena in molče sta nadaljevala svojo pot.

— Cuj, Zelda, — je začel ves v ognju.

Ni ji še bilo povsem jasno njegovo prizadevanje. Čudne misli so ji rojile po glavi. Zelela je, naj bi nadaljeval in povedal na kar je namigaval v zadregi in mladeniškem ognju, pa ni imela poguma vzpodbuditi ga s pogledom ali z besedo. — Ali bi ne mogla stopiti za trenutek k nam? — je vprašal Mihael. Stala sta pred hišico njegove matere. — Moje matere ni doma, — je nadaljeval. Zelo rad bi ti pokazal svoja dela.

Sledila mu je po ozki cementni poti, vodeči mimo hiše na dvorišče, kjer je stal njegov atelje. Nobene besedice ni črnila, ko ji je kazal svoje bežne slikarske in risarske prvence, ki se jim je močno poznala neizurjena roka. Gledala ga je vprašujoče, zamišljeno. Kar žarek je od navdušenja, ko ji je razkazoval svoja dela. Plahost in zadrega sta bili izginili, obraz mu je sijal od sreče. Ona je pa mislila na žensko, ki mu bo nekega dne pripadala kot ljubica ali žena, in tako močno se ji je zavrtelo v glavi, da je morala iz ateljeja na svež zrak. Njegovo grlo je bilo zadrgnjeno in pred očmi so ji plesali rdeči krogi.

Cez deset minut se je vračala domov.

— To je grozno, grozno! — je ponavljala venomer. — To vendar ne gre. Doma se je vrgla na svojo posteljo in skrla goreči obraz v blazine. Bila je zaljubljena, toda, ah, kakšen tepec je bil on! Ničesar ni slutil, nič mu ni šlo v glavo! Slep, slep — bedast in slep!

Junaško je pogledala položaju v oči in sklenila je pregnati si Mihaela Kirka iz srca. Instinkt ji je svetloval izogibati se zapletljavej. Poskusila je ne misliti nanj — toda bilo je preveč prijetno priklicati si ga v spomin — ah, dati fantaziji prosto pot... Neumni mali Mihael Kirk... Zabiti mali Mihael Kirk... Zarukani, brezpomembni mali Mihael Kirk... Kako smešno je sploh misliti nanj!

Prišel je december, vetroven in mrzel in primesel je snežne meteže, ta redek, nepričakovani zimski fenomen, ki spravi vso Kalifornijo na noge. Solški semester je bil končan in gospod Horton, ravnatelj, je napisal na Zeldino izpričevalo pripombo, da bo ohsejala, če se ne bo poboljšala, in da vpliva na sošolce slabo, da jih demoralizira.

Potem je prišlo med Zeldo in njeno teto do mučnega nastopa, ki je zapustil v deklici neprijeten občutek punita. Cemerni, bradati Caleb Burgess je sodil in karal nečakino svoje žene tako strogo in ogorčeno, kakor je pač znal. Zelda je bila v dno duše užaljena in ogorčena. Hrepenela je po svobodi — svobodi — svobodi priti in oditi, kadar bi se ji zahotelo — svobodi početi, kar bi ji bilo po volji. Hrepenela je...? Saj sama ni vedela, po čem hrepeni, razen da ne trpi nobenega nasilja, nobenih spon, nobene ječe. V dnu duše (če bi bila dovolj pogumna, da bi si priznala resnico) je pač hrepenela po Mihaelu Kirku. Toda iz te moke nikoli ne bo kruha. Saj je bil samo deček, mlečnozobi mladenič, eno leto mlajši od nje, povrh pa še zelo omejen.

Tistega večera, ko je odvedel dr. Boylston Zeldo v gledališče, mu je povedala v obraz, da ga ne bo mogla več trpeti, če ne neha laziti za njo. Bila je zelo razburjena in neizrečeno se je veselila, da pojde z njim v gledališče. Gledališče ji je bilo raj, sedela je na robu svojega sedeža v prvi vrsti parterja ter napeto gledala in poslušala, da bi ničesar ne prezrla, niti prestihala. Dr. Boylston jo je pa strašno dražil, ker je

neprestano drgnil svoja kolena ob njeno in jo ščipal z mehkiimi prsti v roko. To ji je bilo zoperno, česar tudi ni prikrivala. Proti koncu predstave se je vedel dostojneje in iz gledališča jo je odvedel še k Maskey, kjer ji je postregel z izborno mrzlo pijačo. Pred njimi mi vrati mu je pomolila lice v poljub in doktor je bil menda ganjen in hvaležen. Držal je njeno ročico v svojih velikih šapah, božal jo je nežno in šepetal venomer.

—Draga, mala Zelda, nežni kalifornijski mak, bila si mi staremu dečku strašno dobra, zares »strašno« dobra. Zelo, zelo rad te imam, Zelda. V tvojih očeh sem velik star lopov, a? Nič ne de, vem pa le, da te imam zelo, zelo rad...

VELEPIČ RUDOLF,
SISKA, SV. JERNEJA ULICA ŠT. 25
Nudi premog, suha bukovna drva
Telefon 2708 Telefon 2798

OTROŠKE NOGAVICE z črno KLJUČ

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

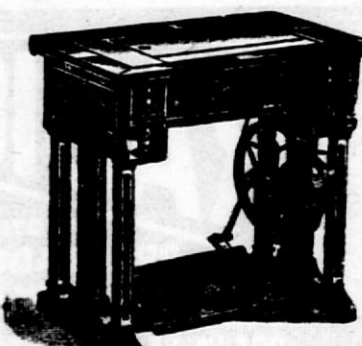
Od obrega najboljšje je le
GRITZNER - ADLER
šivalni stroj in kolo

Elegantna izvedba — najboljši material!

URANIA
pisalni stroj
v 3 velikostih

Novost!
Šivalni stroj
kot damska
pisalna miza

Le pri
JOS. PETELINC - LJUBLJANA
TELEFON INTERURBAN 2913
Zmerne cene tudi na obroke

Damske obleke

dopoldanske
popoldanske
večerne!

Dunajski
in pariški
modeli.

Velika izbira
najnižje cene

Oglejte si
božato založo!

A. FINKOVEC
naslov
JOS.
LJUBLJANA

POZOR! POZOR!

Sir in med

vseh vrst kupite po najnižjih cenah pri
Julij ZUPAN, Ljubljana, Sv. Petra c. 35
DOBRO BLAGO! SOLIDNE CENE!

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih.
Za odgovor znakom! — Ne vprašajte brez znamke —
— odemariamo — Najmanjši oglas 50 par.

RADI ODPOTOVANJA
tako prodam 1 kompletno
spanico za 1 osebo n 1 pi-
salni stroj; vse v dobrem sta-
nju. — Spodnja Šiška (pri
stari cerkvi), Vodnikova cesta
št. 12. 2850

ZASTOPNIKE
v vsakem večjem kraju vse dr-
žave IŠČEMO. Strojno zna-
nje ni potrebno. Visok zaslu-
šek. Ponudbe na: Publicitas,
Zagreb, Blica 9 pod br. 25166.

HARMONIKE
Izdelujem nove in sprejemam v
popravilo vse glasbene inst-
umente — JANC, LJUBLJANA,
Bohoričeva 9.

Sobarico
veščo likanja in serviranja, z
letnimi spricavali, 20 do 25 let
staro, sprejem proti meseč-
ni plači 400 Din — vsakega
pol leta domačo obleko in par
čevljev. Nemški jezik pogoi.
Ponudbe na: M. Zwilling,
Zdenčina pri Zagrebu. 3042

Pol amerikanka »Ideal«
26 x 35 ter šivalni stroj z žico
5 mm ugodno proda — Hinko
Sax, Maribor. 3029

Gostilna
v najprometnejši ulici v Za-
grebu s 3 lokali, prikladna tu-
di za bufet ali za večjo restav-
racijo se s stanovanjem in po-
stranskimi prostori vred pro-
da Stanarina zmerna. Naslov
v upravi »SI Narod«. 3036

MODROCE
peresnice, otomane, divane (pa-
tent), fotelje, salonske in klju-
ske garniture — dobite najso-
lidnejše pri
SAJOVIĆ,
LJUBLJANA, Stari trg 6

**Vsa oleskarska in
soboslikarska dela**
izvršuje točno, solidno in po
kurenčnih cenah pod garan-
cijo
J. HLEBŠ
družba z o. z.
pleskarstvo in soboslikarstvo
Ljubljana, Sv. Petra c. 33

Krojaškega pomočnika
za velike kose sprejme takoj
Ivan Arhar, krojaštvo, Dor-
farje 17, pošta škofja Loka. 3061

Sijajno božično darilo!
Novofundland psico
divno, ko majhen medved, le-
tošnje, importirano, s prama
rodovnikom proda Drvenik v
Ljutomeru. 3062

Dolg zimski plašč
za gospoda, s sealskim podlo-
go in sealskim ovratnikom
poceni naprodaj. Na ogled iz
prijaznosti pri K. Granič,
Maribor, Gosposka ulica, 3063

Voziček za bolnika
se kupi. — Naslov v upravi
»Slov. Naroda«. 3060

Hrbtičke za koledarje
po nizki ceni in dnevne bloke
št. III po 1 Din dobite v tra-
fiki Goli & Pompe, Mestni
trg št. 8, Ljubljana. 3059

Lepe jasele
domač proizvod, zato ceneje,
posamezne sv. družine, sv.
Tri Kralje, pastirke, ovčice,
razne kipe iz žgane gline
nudi Franc Konjedič, Ljub-
ljana, Sv. Petra cesta št. 24. 3044

Premog, drva, koks
prodaja
»ILIRIJA« d. z o. z., Ljubljana,
Dunajska cesta telefon 2820 —
Miklošičeva cesta telefon 2395. 102/T

MODROCE
za afrik. močno blago Din 260;
spodnje modroce, mreže, po-
steljne odeje. kupite najcenejše
pri
RUDOLF SEVER
LJUBLJANA, Marijski trg št. 2
Zahtevajte vzorce! 29/T

BOŽIČNA DARILA

PRIMERNA - KORISTNA - PO ZNIŽANIH CENAH

ZA ŽENSKÉ PLASČE:
MODNO VOLNENO od 70 Din naprej

ZA ŽENSKÉ OBLEKE:
MODNO VOLNENO, 100 cm šir. od 60 Din naprej
RIPS, KREP VOLN. 140 cm šir. od 90 Din naprej
BARZUNI — FLANELE — BARBENTI
NAJCENEJE
Schroll šifon Din 12.—, 14.—, 16.—, 18.—, 20.—

ZA MOŠKE OBLEKE:
MODNI SEVIOT od 60 Din naprej
KAMMGARNI " 120 " "
ZA SUKNJE " 100 " "

= OGLEDJE SI — PRIHRANITE 20% IN VEČ — AKO KUPITE =

PRI TVRDKI NOVAK - LJUBLJANA
KONGRESNI TRG 15 --- NASPROTI NUNSKÉ CERKVE

Morda še ne veste

da se pri meni izdelujejo umetnine iz dragih kovin popolnoma po last-
nih osnutkih in željah posameznih odjemalcev. — Stalno v ogromni
izbiro juvelij, zlatnina, ure, namizne garniture, dragocen jedilni pribor
i. t. d.

Le velika trgovina lahko nudi veliko izbero!

Ne zamenjajte moje blago z drugim, manj vrednim blagom!
Najsolidnejše ste postreženi ob vsaki priliki pri znani, na novo
moderno opremljeni trdki

JOS. EBERLE
Ljubljana, Mestni trg — odslej telefon 3149

Ne prezrite današnje priloge!

Današnji nakladi »Slov. Naroda« smo priložili priloge
kot naročilnice za srečke drž. razr. loterije. — Citati ste
o številnih velikih dobitkih, ki bodo izplačani srečnim
igralcem. Nikjer ni zapisano, da Vi ne morete zadeti več-
jega dobitka, zato naročite takoj srečko sebi ali pa svoji
deci kot božično darilo.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z.
glavna razpošiljalnica srečk državne razredne
loterije za Slovenijo,
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta štev. 19.

UDOBNI ŠTIRISEDEŽNI AVTO,
kakor si ga Vi želite — je novi 20 HP HANOMAG model 1931

Udobni, široki sedeži, za 4 osebe, lepa, elegantna oblika, nizka, močna šasija s centralnim mazanjem vse šasije samo z enim pri-
tiskom, neverjetna akceleracija — v nekaj sekundah doseže 75 km in več — zmoglost za hribe — 20 HP Vam premaga s 4 osebami vzpone
do 27% in več. — Jako elegantna in bogata oprema — v ceni vključena. Poraba bencina 6—7 litrov na 100 km.

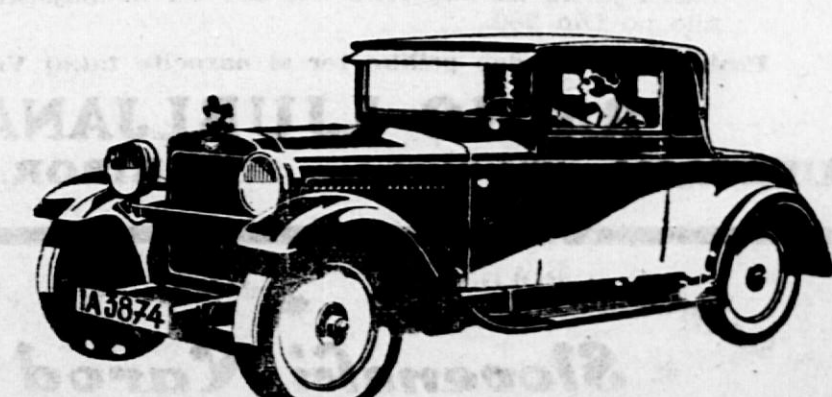
To so svojstva novega kvalitetnega 20 HP HANOMAGA, ki je eden najboljših precljajskih avtomobilov Nemčije.

Zahtevajte nove cenike — za

HANOMAG	2 sedežni Cabriolet	franko Ljubljana Din 48.500. 16 HP pa Din 46.000.
	4 sedežni Cabriolet limuzina	
	4 sedežna limuzina	

Pred nakupom novega štiricelinskega avtomobila napravite v Vašem lastnem interesu poskušno vožnjo s HANOMAGOM.

Generalno zastopstvo: O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva ulica štev. 11.

Bolezni želodca, slabo prebavo

nepravilno vrenje v želodcu urejuje
FIGOL. FIGOL odpira slast, čisti in osvežuje kri, krepi telo. Priporoča se odraslim in otrokom. FIGOL se dobiva v vsaki lekarni, po pošti pa razpošilja izdelovalec DR. SEMELIČ, DUBROVNIK 2/60. — 3 steklenice s poštnino 105, 8 steklenic 245, 1 steklenica 40 Din.

NAZNANILO.

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril novo delavnico

LESOSTRUGARSKÉ STROKE

Holzapfljeva — Zalokarjeva 13

Za vsa v to stroko spadajoča naročila se vljudo priporoča

VIKTOR LOVRENCIČ
splošno lesostrugarstvo

LJUBLJANA, Zalokarjeva ulica šte. 13

NAJMODERNEJŠE VZORCE

ZAVES in PERILA

namiznih in kuhinjskih garnitur veze najfineje in najceneje

MATEK & MATEK. LJUBLJANA
DALMATINOVA 13.

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje takoj.

Poceni in vendar najboljša je SEVERJEVA OTOMANA

32 peresi v sedelu in 4 v
zglavju; velikost 185 x 78

Cena Din 570.— do 850.— po
izbiri preobleke. — Zahtevajte
vzorci!

najboljši material!

RUDOLF SEVER, Ljubljana,
Marijin trg št. 2

AKO ŽELITE KUPITI NA OBROKE

obrnite se na

Kreditno — drugo
detalnih trgovcev
P. Z. Z. O. Z. v Ljubljani

Krušno moko

n vse mlevske izdelke ved
no sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN
Stari trg 32 Ljubljana

Klavirji!

Za Božič kupite
na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bö
senderfer, Steinway, Förster,
Hözl, Stingl original, ki so
nesporno najboljše (lahka,
precizna mehanika). Prodaja
jih izključno le sod. izvedenec
in bivši učitelj Glasbene Matice

ALFONZ BREZNIK
Mestni trg 3.

Najcenejša posojevalnica.

Bukova drva

Trboveljski
premog
Angleški
koks

pri tt.

„KURIVO“

Dunajska 33
(na Balkanu)
Telefon 34-34

Proti rudečim rokam

in nelep barvi kože se z uspehom uporablja snežnobela
in masčob prosta krema „Leodor“, ki daje rokam in
obrazu ono belino, katero si vsaka odlična dama želi
Posebna prednost kreme „Leodor“ je v tem, da izvrstno
hladi sibečo kožo in je obenem odlična podloga za puder.
Trajni vonj kreme „Leodor“ je podoben onemu, ki
pride iz šopka v rosnem pomladanskem jutru utrganih
vijolic in šmarnic, brez onega slabega mošusovega vonja
ki odbija odlične ljudi. Cena veliki tubi Din. 14.50, mali
tubi Din 9.— V učinkovanju jo podkrepi Leodor-toaletno
milo, cena komadu Din. 8.— Dobiva se povsod, kjer
prodajo Chlorodont-proizvode. — Pošljite nam ta oglas
kot tiskovino (om-č ne zaletiti) dobili boste brezplačno
eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvornice
Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor 7

Naznanilo

Cenjenemu občinstvu naznanja-
va, da sva s 1. decembrom 1930
PREVZELA GOSTILNO PRI

„M R A K U“

na Rimski cesti šte. 48 ter se
vsem najtopleje priporočava.
Postrežba točna — Solidne cene!

S spoštovanjem

Tine in Ivanka Mrak
LJUBLJANA, Rimska cesta 4.

Razpis voženj.

MESTNA PLINARNA LJUBLJANSKA razpisuje od-
dajo voženj premoga in drugega blaga za leto 1931.

Podrobni pogoji so na razpolago pri ravnateljstvu.

Prošnje je vložiti do 27. decembra 1930 popoldne v pi-
sarni mestne plinarne.

RAVNATELJSTVO.

Dvokolesa. motorji šivalni stroji

otroški in igračni vozički,
pneumatika, posamezni de-
li. Velika izbira, najnižje
cene. Prodaja na obroke
ceniki franko.

„Tribuna“ F. B. L.

tovarna dvokoles in otroških vozičkov.

LJUBLJANA, KARLOVSKA CESTA ŠTEV 4

„Poppaea“

zavodi za izdelovanje kozmetičnih preparatov
LJUBLJANA, Dunajska cesta 31

Zaradi opustitve prostega skladišča prodaja do konca tega
meseca v svojih prostorih 80% parfimirano kolinsko vodo za
liter po 80 Din.

Za večje količine posebne cene. — Priporoča se gg. trgov-
cem in brivnicam ugodna prilika.

17177

Priložnostni nakup za Božič

Rokavice

Nogavice

zimsko ter drugo perilo, damske torbice in aktovke, kra-
vate, ROBEČKI, vsakovrstne TOALETNE POTREBŠČINE,
naramnice in sploh GALANTERIJSKO BLAGO.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

za vodo, blizu Prešernovega spomenika.

Zaradi velike zaloge znižane cene!

RADIOBALZAMIKA
ZANESLJIVO
SREDSTVO
PROT: REVMAZMU,
PREHLADU in ISHIJASU.
LABORATORIJ
BEOGRAD
DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH PO CENI DIN. 75

Klišee

vseh vrst enobarvne in večbarvne izdeluje klišarna

Južografika

So. Petra nasip
šte. 23
Telefon 2496

Za božič
Pred nakupom ogledajte si ve-
liko izbiro po najnižji ceni.
Dvokolesa raznih modelov.
Motorji več vrst.
Šivalni stroji najnovije konstrukcije.
Otroški vozički.
Sportni vozički.
Igralni vozički.
Trilke.
Siro.
Holenderjca.
Otroški avtomobili.
Stole in stenske lope.
Trilke in druge blage.
Dale za izdelavo stolic in tolaž.
Povračila in
Ceniki franko. Prodaja tudi na obroke.
V dohodni oddelki za upravljanje na
opporabi.
„TRIBUNA“ F. B. L.
Tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Obupane ženske

Ali imate skrbi, ali bojazen?

Vam prinaša pri poškodbah in iz-
lozostanku mesečnega perila že
mnogo let preizkušen, tisočkrat
posvedočen in zdravniško priporo-
čen, zanesljivo učinkujoč pomoček.

Prof. dr. Rettina »EROSEA«, ki ugodno učinkuje,
ne da bi morali svoje poslovanje prekiniti, že po
nekaj urah. Din 70, za staro poškodbo Din 100,
za odporne ženske Din 150, dvojno za staro po-
škodbo in odporne ženske Din 200.

ZAJAMCENO NESKODLJIVO!

Tisoči žensk potrjujejo hitri in zanesljivi uspeh
tega sredstva in zopet pridobljeno zadovoljstvo.

Diskretna pošiljatev po pošti.

ORDIN. HAVELKOVA LABORATOR

Praha-Nusle, Božetčeva ul. 10.

Pošt. schranka č. 17. C. S. R. — Pišite, prosim,
razločno!

V Jugoslaviji je pisma na nas frankirati s 3 Din.

Radijska oddajna postaja LJUBLJANA

RADIO kot si ga želite

namreč VISOK v kvaliteti in NIZEK v ceni.

Naša reklamna prodaja, ki traja od 10. novembra do 30. decembra 1930,
obsega sledeče radijske sprejemne naprave:

400 D tektorskih aparatov, kompletnih z vsemi potrebščinami, ki so
za poslušanje potrebne, za naplacho Din 80 ter petkratno mesečno
plačilo po Din 45.

300 I elektronskih aparatov, kompletnih z elektrono, baterijami,
antenskim materialom ter eno slušalko, za naplacho Din 100 ter
osemkratno plačilo po Din 75.

200 3 elektronskih aparatov »Reinart«, kompletnih z elektronskimi,
akumulatorjem 18 ah, anodno baterijo 90 Volt, finim zvočnikom ter
antenskim materialom za naplacho Din 240 ter desetkratno me-
sečno plačilo po Din 180.

100 4 elektronskih aparatov »Reinart« z visokofrekvenčno elektrono
z zamreženo anodo ter akumulatorjem 36 ah, anodno baterijo 120
Volt, izbornim angleškim zvočnikom Amplion AC 27 ter antenskim
materialom za naplacho Din 380 ter dvanaestkratno mesečno pla-
čilo po Din 280.

Poslužite se ugodne prilike ter si naročite takoj Vaš aparat!

RADIO LJUBLJANA

LJUBLJANA, Miklošičeva 5. MARIBOR, Aleksandrova 4.

Knjige

Za Božič po
12 Din

1. Princesa Zvezdana.
2. Kralj Debeluh in sinko Debe-
liko.
3. Skok Cmok in Jokica.
4. Skok in Stanko.
5. Prigode porednega Bobija.
6. Prigode gospoda Kozamurnika.
7. Bratec Branko in sestrice Mica.
8. Prigode Tomija Popkina.

**za
naše**

malčke

Dobi se jih v vseh knjigar-
nah in podružnicah „Jutra“

